

EBPO PISA 2018: REZULTATAI IR TENDENCIJOS

dr. Rita Dukynaitė

EBPO PISA valdybos narė

dr. Natalija Valavičienė

Tyrimo koordinatorė Lietuvoje

2019-12-03

Tyrimą Lietuvoje vykdo LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Nacionalinė švietimo agentūra



ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA



NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Kas yra tyrimas EBPO PISA?

PISA (angl. *Programme for International Student Assessment*) – kas trejus metus vykdomas tarptautinis penkiolikmečių tyrimas, skirtas įvertinti mokinių žinias ir gebėjimus, reikalingus sėkmingai dalyvauti visuomenės gyvenime, tai pritaikyti nepažįstamose situacijose mokykloje ir už jos ribų

2018 m. dalyvavo **79 šalys ir regionai** (37 EBPO šalys ir 42 šalys partnerės (ar jų dalys))



Tyrimo PISA ypatumai

Inovatyvi raštingumo samprata

Sąsaja su viešąja politika

Mokymosi visą gyvenimą aspektas

Įrankiai lyginamajai analizei dėl reguliarumo ir globalumo

KAS NAUJO?

Adaptyvus testavimas

Tiriamosios sritys

Pagrindinė sritis	Metai		
Skaitymo gebėjimai	2000*	2009	2018
Matematinis raštingumas	2003*	2012	2021
Gamtamokslis raštingumas	2006	2015	2024
Papildoma sritis			
Problemų sprendimas bendradarbiaujant IKT aplinkoje	2015		
Globaliosios kompetencijos	2018		
Pasirenkama sritis			
Finansinis raštingumas	2015	2018	2021*

Kiekviename cikle išsamiau tyrinėjami **vienos ugdymo srities** mokinių pasiekimai, o kitų – stebimos bendros tendencijos

* Lietuva nedalyvauja

SKAITYMO GEBĖJIMAI

Gebėjimas **suprasti, naudoti, vertinti, apmąstyti** tekstus ir į juos **įsitraukti** siekiant savo tikslų, **plėtoti** savo žinias ir potencialą ir **dalyvauti** visuomenės gyvenime

GAMTAMOKSLIS RAŠTINGUMAS

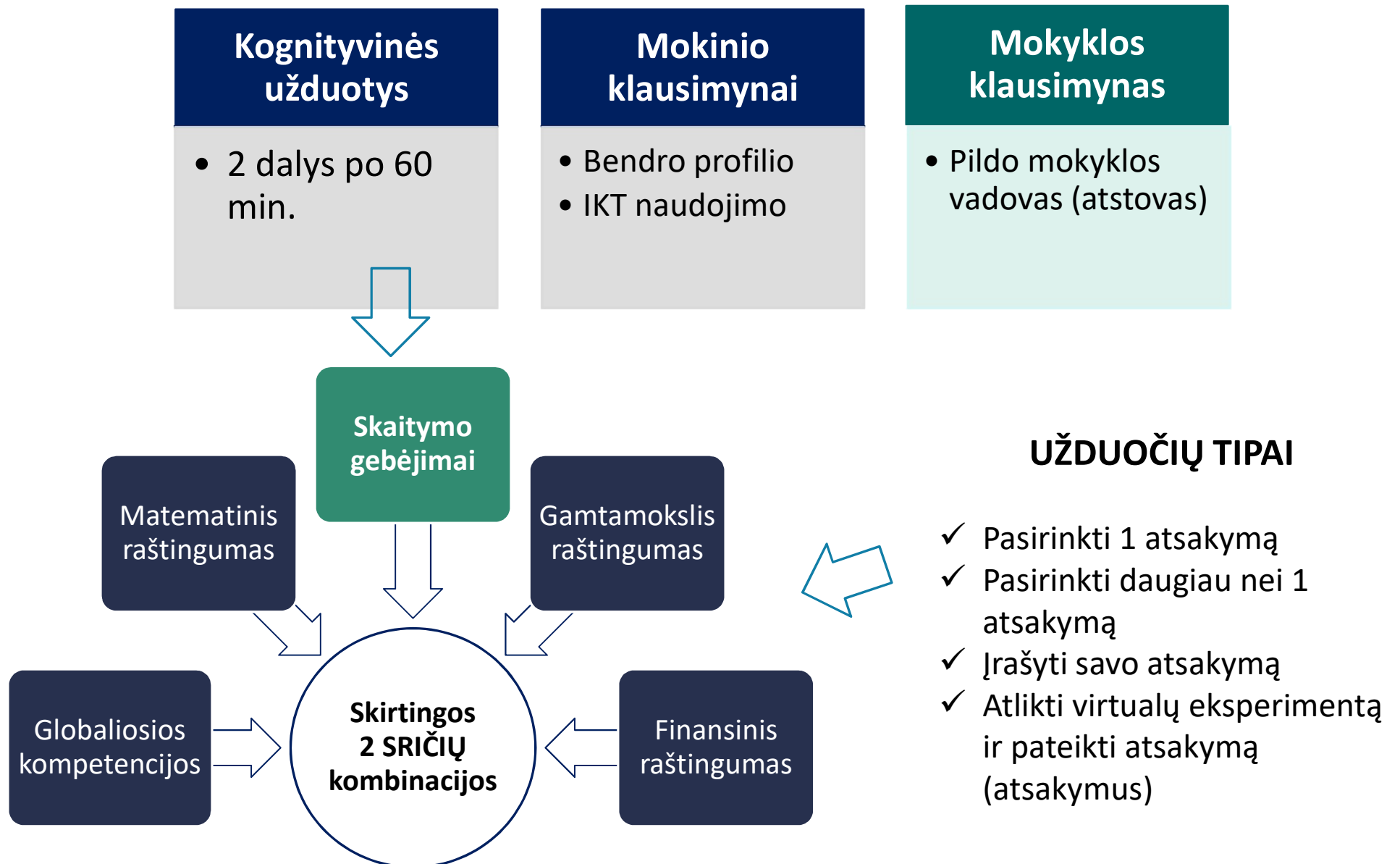
Gebėjimas spręsti problemas ir svarstyti idėjas, susijusias su gamtos mokslais, moksliniu požiūriu paaiškinti reiškinius, interpretuoti duomenis ir faktus, įvertinti ir sudaryti tyrimo projektą

Tiriamųjų sričių apibrėžtys

MATEMATINIS RAŠTINGUMAS

Gebėjimas taikyti žinias ir interpretuoti rezultatus įvairiuose kontekstuose, argumentuoti ir naudotis matematinėmis sąvokomis, procedūromis, faktais ir priemonėmis siekiant apibūdinti, paaiškinti ir nuspėti reiškinius

Tyrimo PISA struktūra



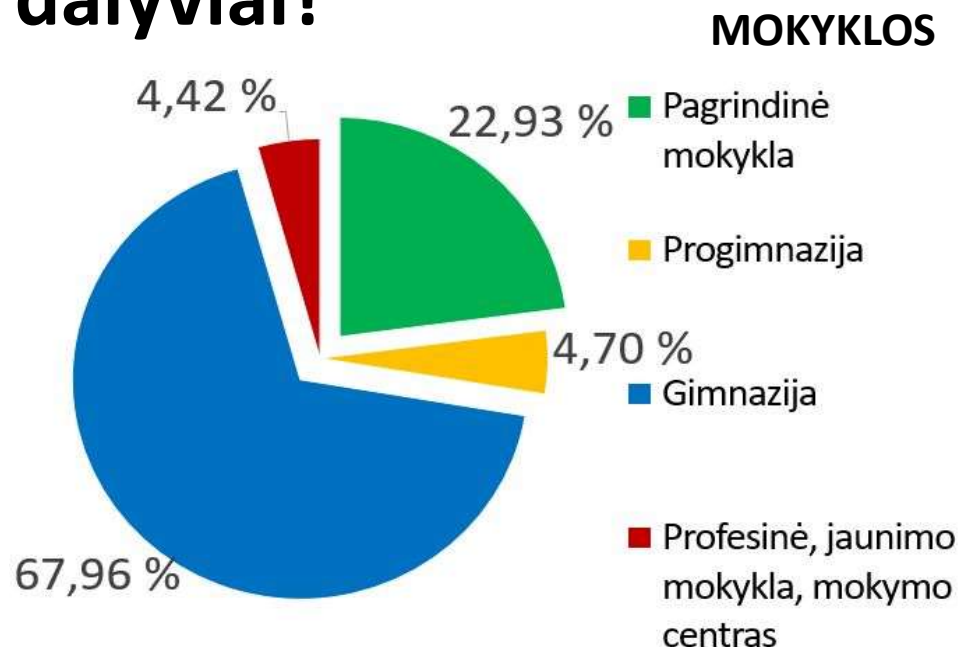
SKAITYMO GEBĖJIMŲ TEORINIO MODELIO STRUKTŪRA

	Vientisas tekstas 65%	Mišrus tekstas 35%
Rasti informaciją 25%	Peržvelgti ir rasti 15%	Ieškoti ir rasti atitinkamą tekstą 10%
Suprasti 45%	Pateikti pažodinę reikšmę 15% Apibendrinti ir suformuluoti išvadas 15%	Apibendrinti ir suformuluoti išvadas 15%
Vertinti ir apmąstyti 30%	Įvertinti kokybę ir patikimumą ir Apmąstyti turinį ir formą 20%	Suvokti prieštarinę informaciją ir pasirinkti tinkamą 10%

Kas yra tyrimo PISA 2018 dalyviai?

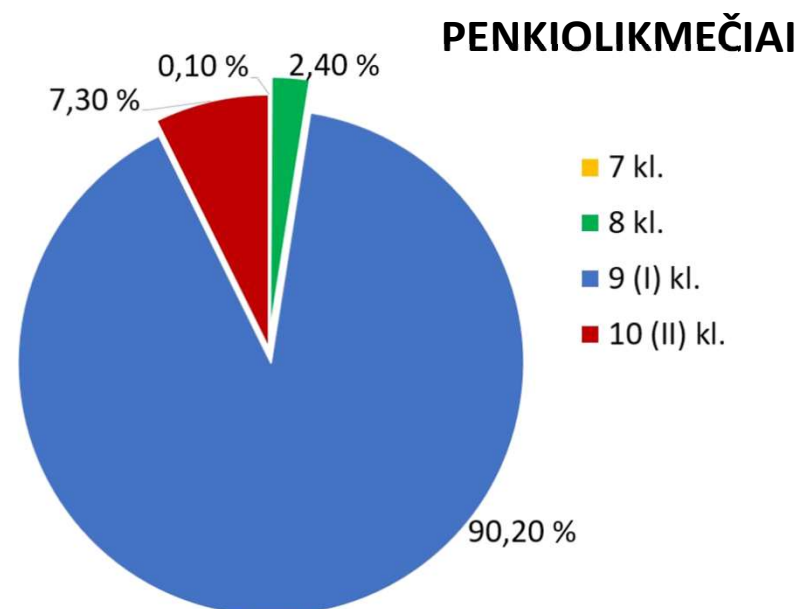
TIRIAMOJI GRUPĖ

- mokiniai, kurių amžius tyrimo metu yra **15 metų**
- mokiniai, kurie tyrimo metu mokosi **7 ar aukštesnėje klasėje**
- mokiniai, kurie mokosi pagrindinėse, progimnazijose, gimnazijose, profesinėse, jaunimo mokyklose, mokymo centruose

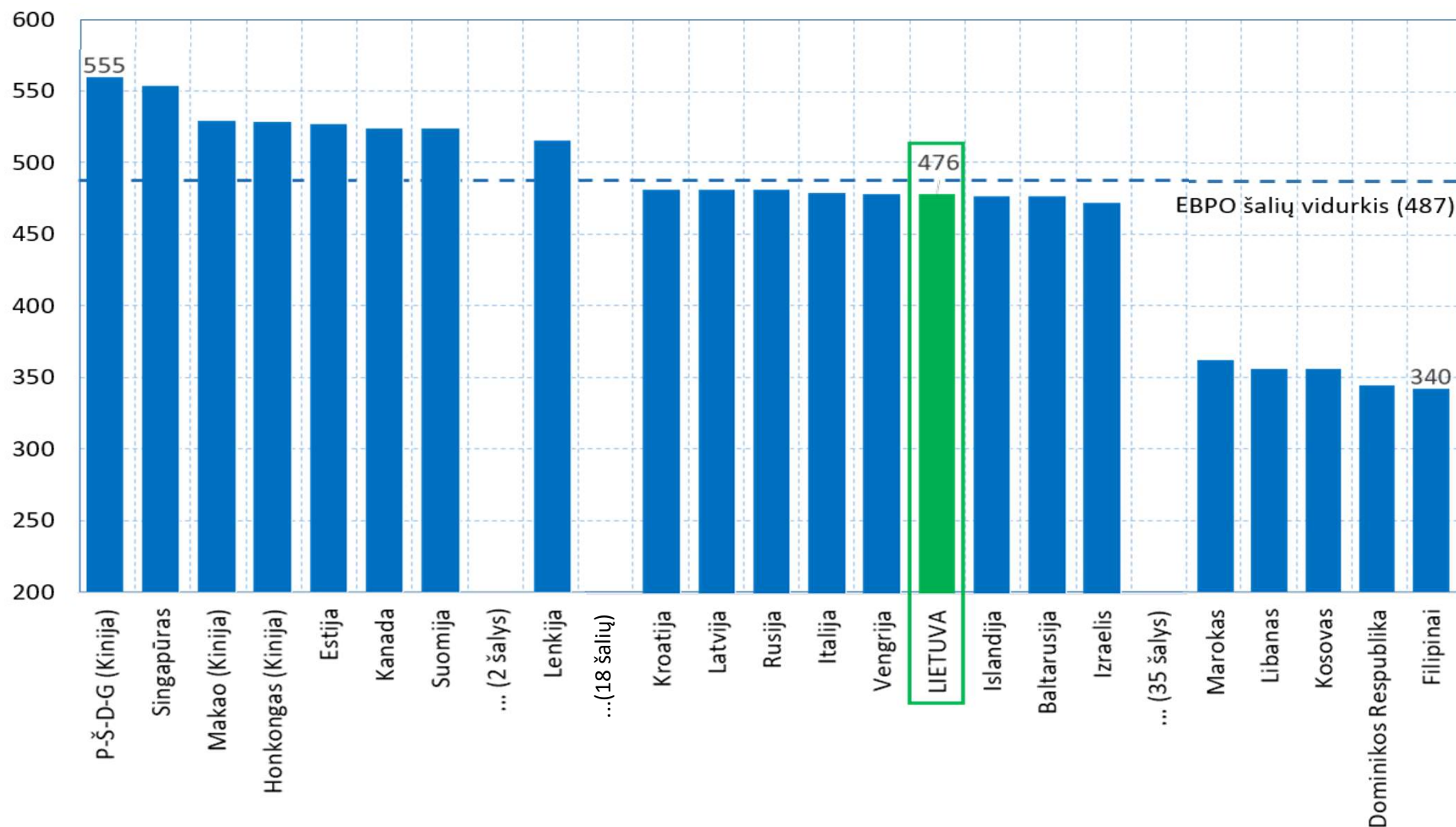


LIETUVOJE DALYVAVO

Mokomoji kalba	Mokyklos		Mokiniai
Lietuvių k.	288	Kelios kalbos	5 868 (85 proc.)
Rusų k.	21		542 (8 proc.)
Lenkų k.	44		475 (7 proc.)
Iš viso	364		6 885 (100 proc.)



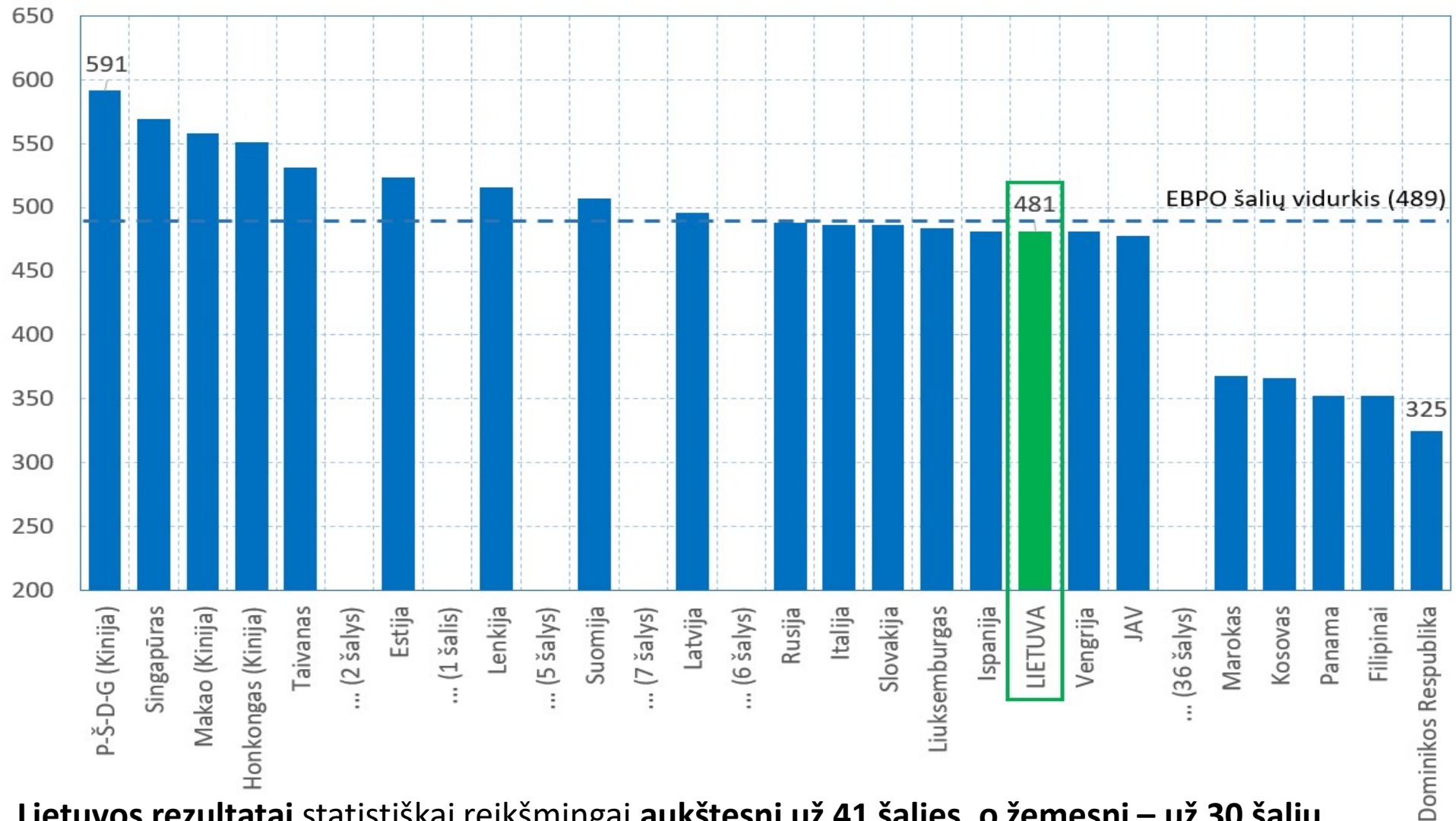
Skaitymo gebėjimų rezultatai



Lietuvos rezultatai statistiškai reikšmingai aukštesni už 40 šalių, o žemesni – už 28 šalių

Lietuva yra 29–36 pozicijoje iš 78 šalių kartu su Kroatija, Latvija, Rusija, Italija, Vengrija, Islandija, Baltarusija, Izraeliu (rezultatai statistiškai reikšmingai žemiau už EBPO šalių vidurkį)

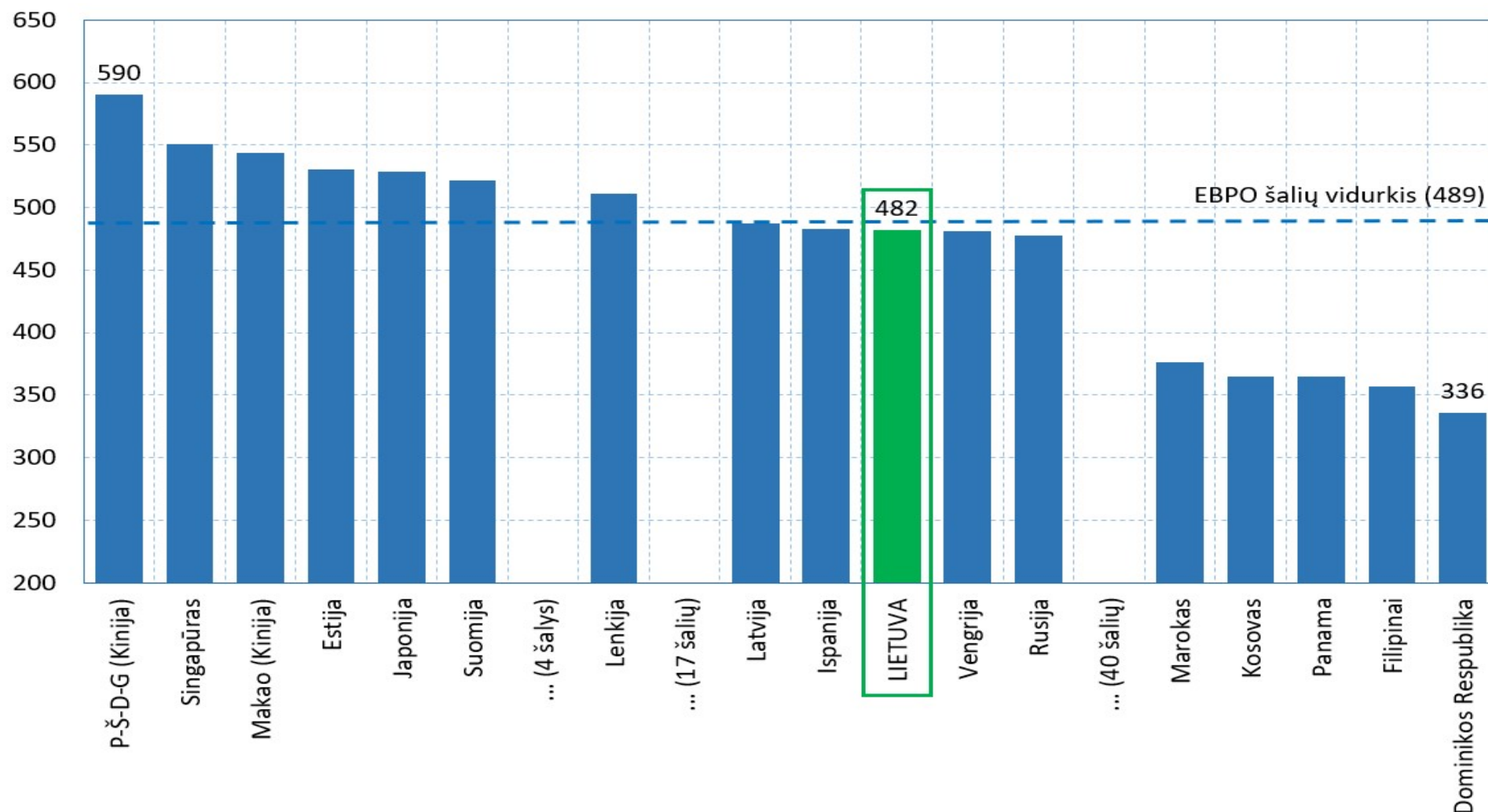
Matematinio raštingumo rezultatai



Lietuvos rezultatai statistiškai reikšmingai aukštesni už 41 šalies, o žemesni – už 30 šalių

Lietuva yra 32–37 pozicijoje iš 79 šalių, kartu su Rusija, Italija, Slovakija, Liuksemburgu, Ispanija, Vengrija ir JAV (rezultatai statistiškai reikšmingai žemiau už EBPO šalių vidurkį)

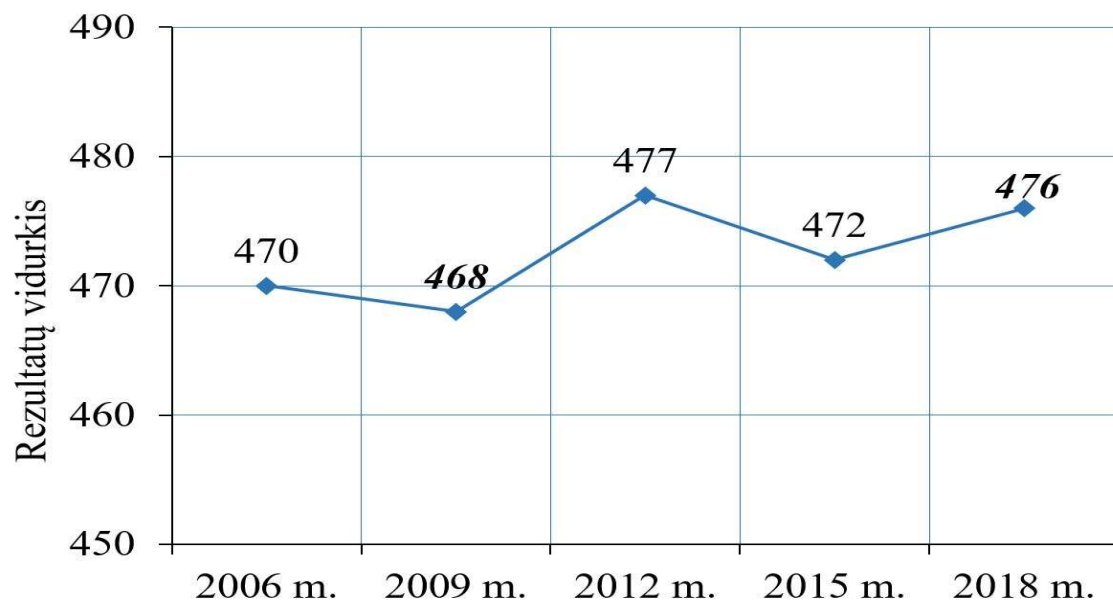
Gamtamokslio raštingumo rezultatai



Lietuvos rezultatai statistiškai reikšmingai **aukštesni už 44 šalių**, o **žemesni – už 29 šalių**

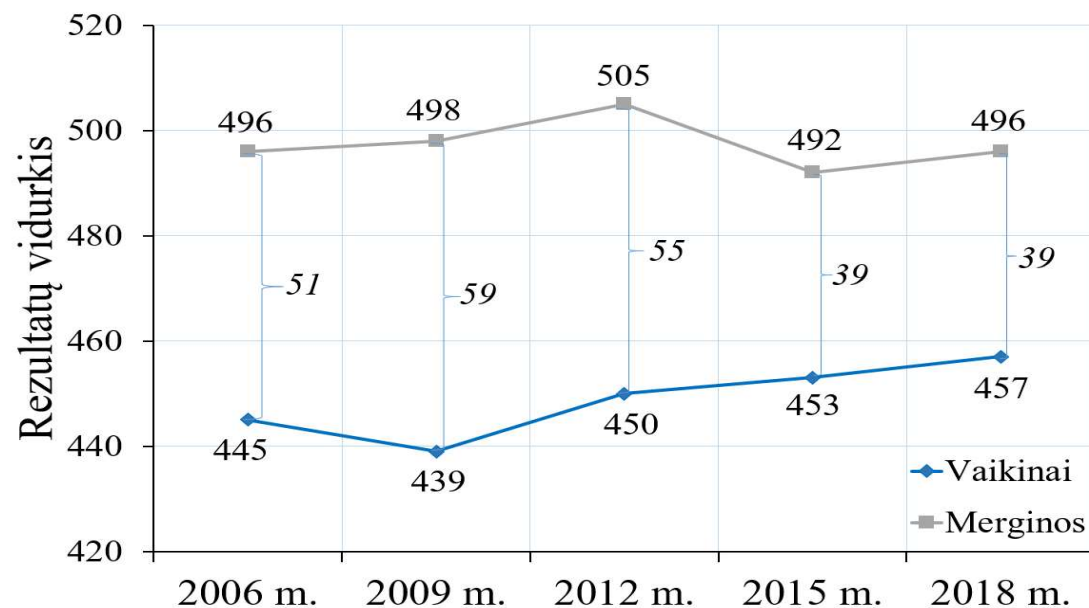
Lietuva yra 30–33 pozicijoje iš 78 šalių, kartu su Ispanija, Vengrija ir Rusija (rezultatai statistiškai reikšmingai žemiau už EBPO šalių vidurkį)

Lietuvos skaitymo gebėjimų rezultatų kaita



Lietuvos skaitymo gebėjimų rezultatai per pastaruosius tris metus **pakilo 4 taškais**, tačiau statistiškai nereikšmingai

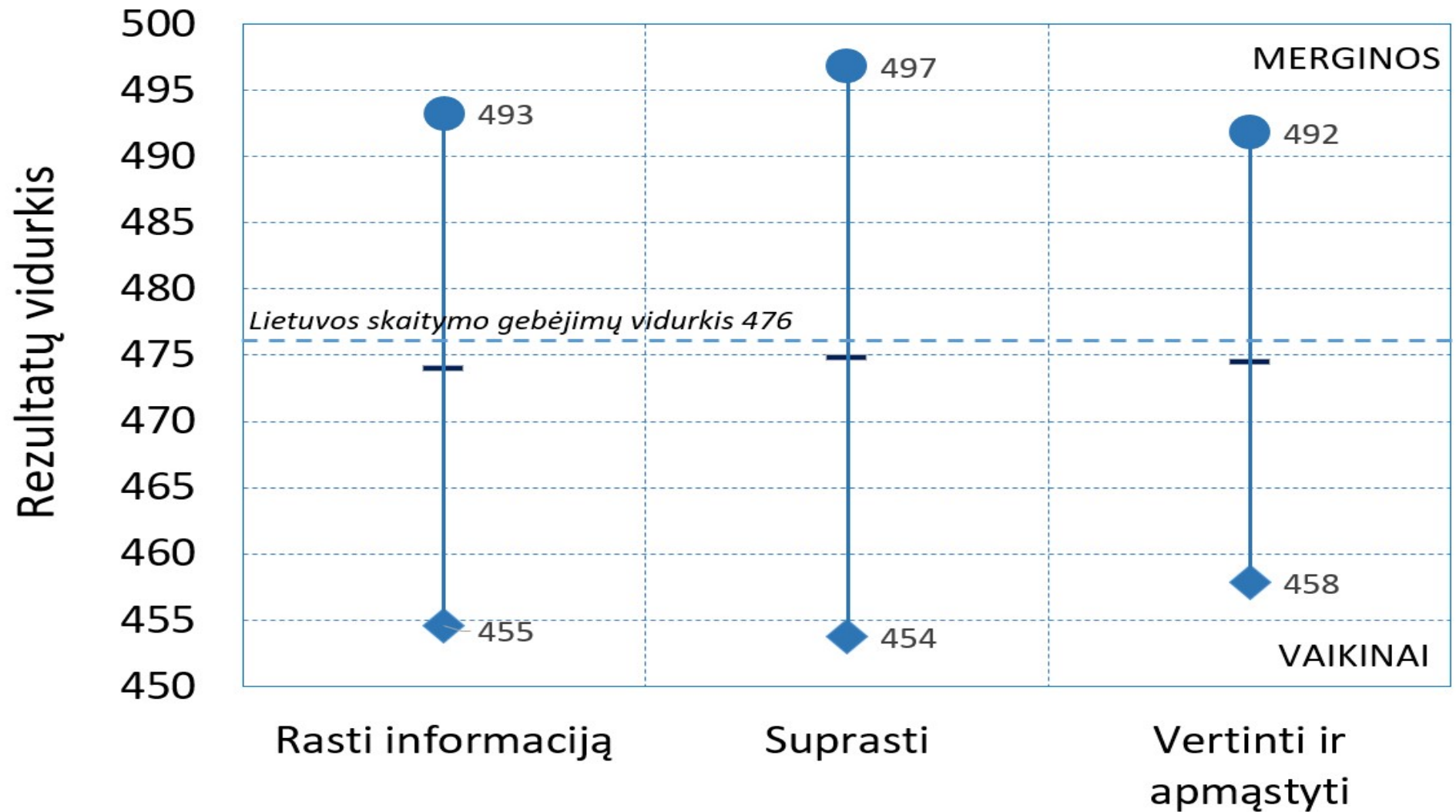
Nuo 2009 metų **pakilo 8 taškais**, statistiškai reikšmingai



Nuo 2015 m. iki 2018 m. tiek merginų, tiek ir vaikinų rezultatai **pakilo 4 taškais**

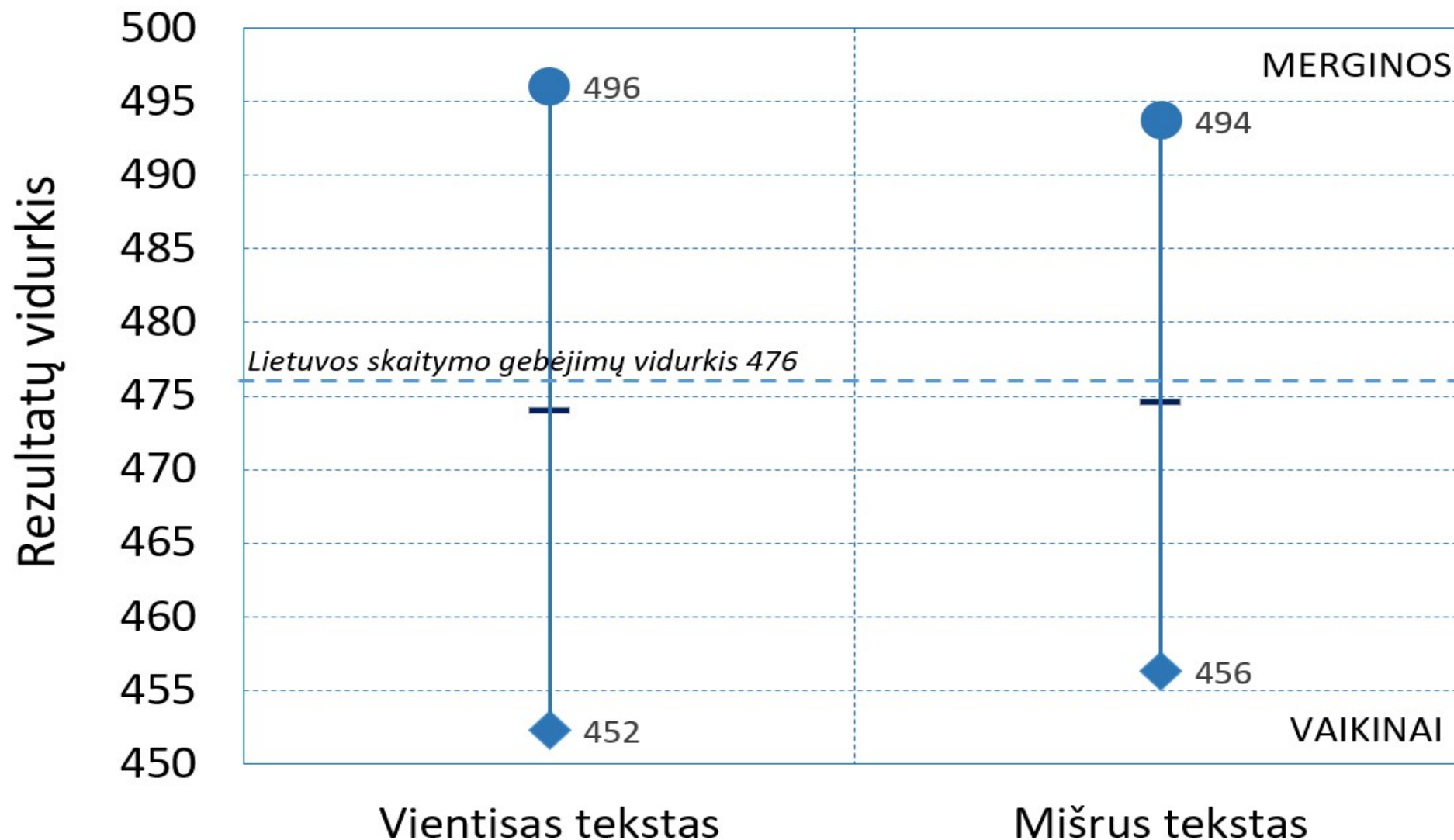
Skirtumas tarp vaikinų ir merginų rezultatų nuo 2009 m. **sumažėjo 20 taškų**

Lietuvos skaitymo gebėjimai pagal kognityvinius procesus



Merginos statistiškai reikšmingai geriau pasirodė visose srityse

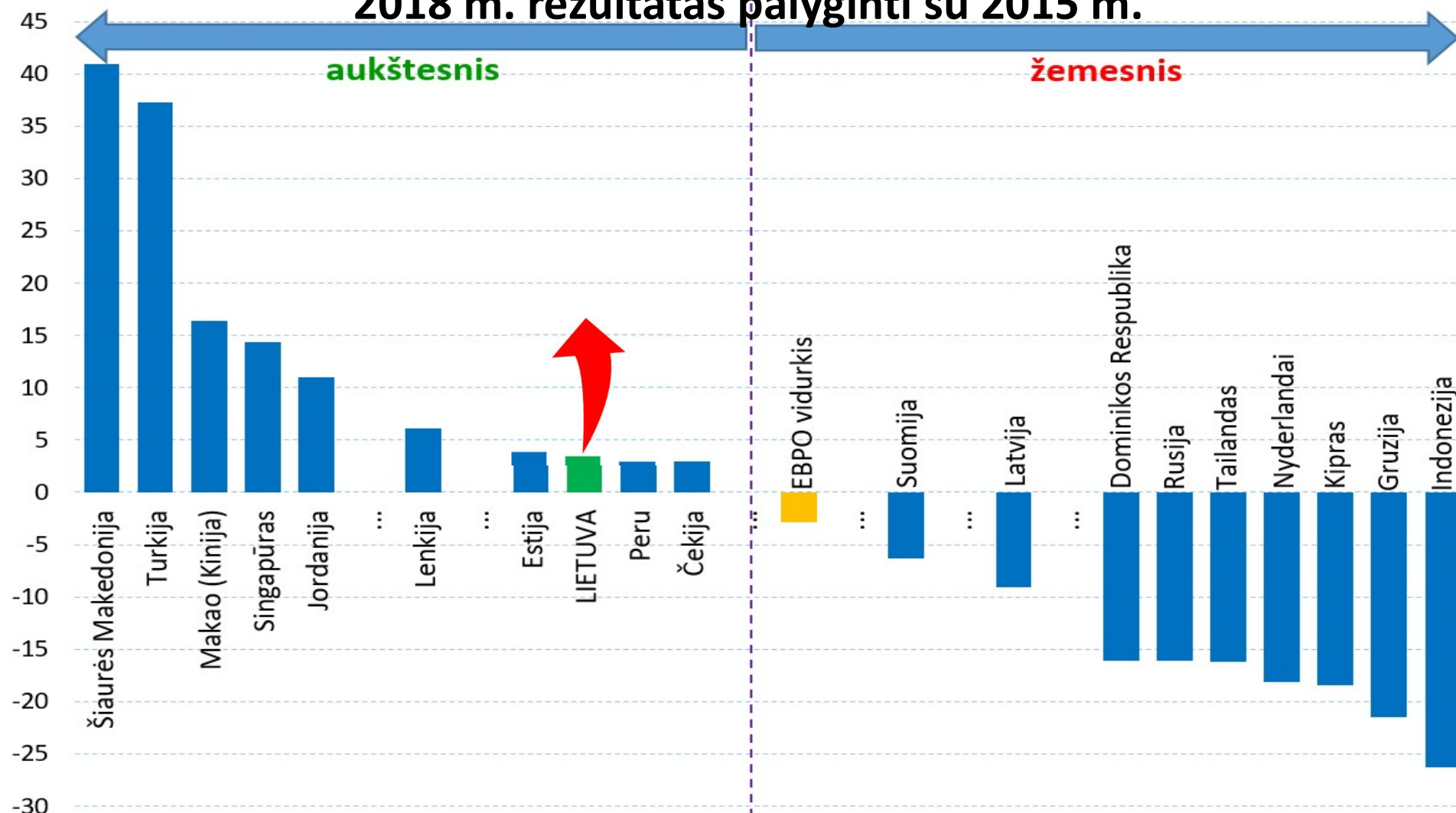
Lietuvos skaitymo gebėjimai pagal teksto struktūrą



Merginos statistiškai reikšmingai geriau pasirodė skaitydamos ir vieną, ir kelis tekstus

Skaitymo gebėjimų pažanga ir nuokrytis per 3 metus

2018 m. rezultatas palyginti su 2015 m.

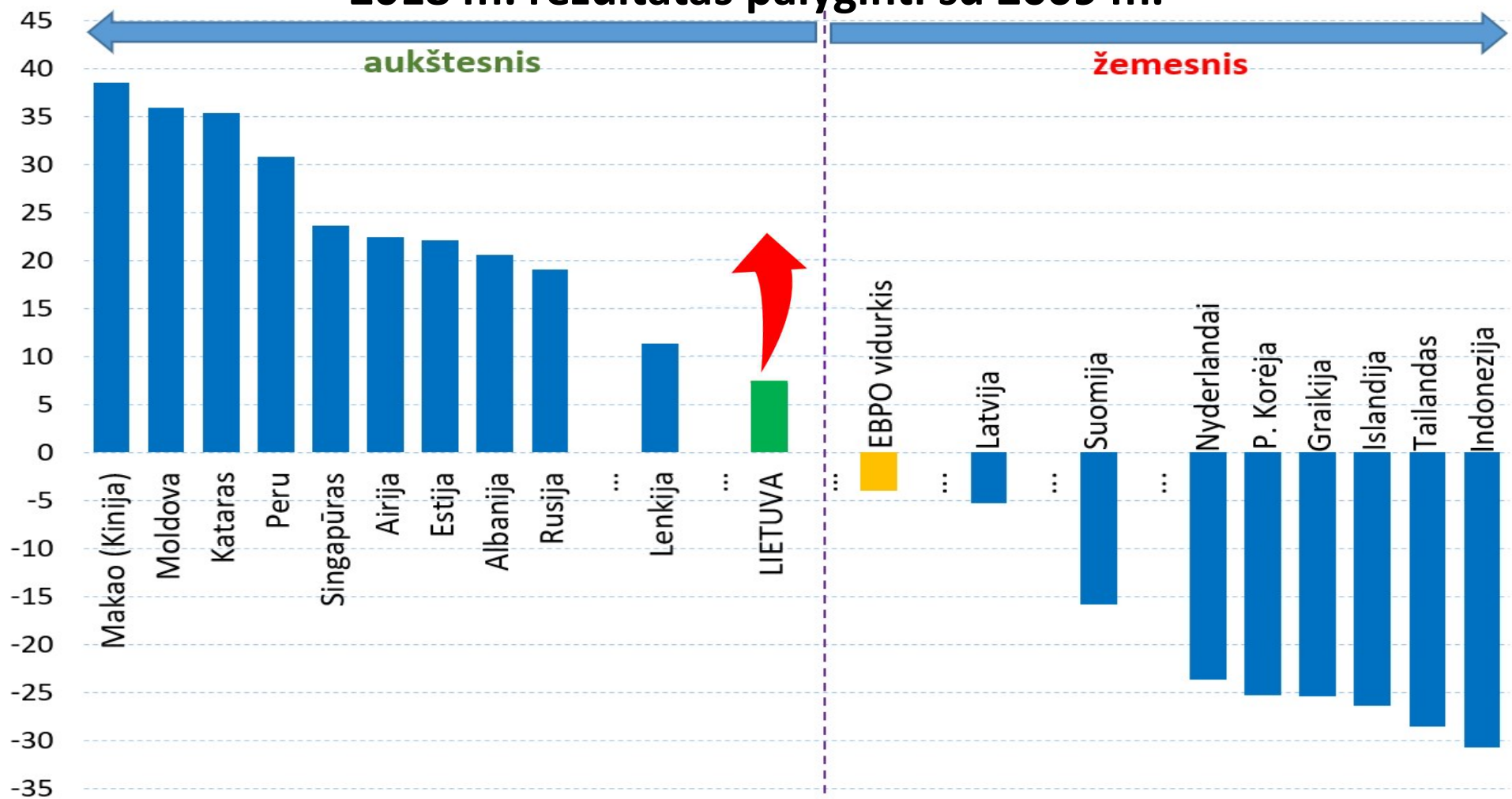


4 šalyse 2018 m. skaitymo gebėjimų rezultatas statistiškai reikšmingai pakilo

13 šalių 2018 m. skaitymo gebėjimų rezultatas statistiškai reikšmingai nukrito

Skaitymo gebėjimų pažanga ir nuokrytis per 9 metus

2018 m. rezultatas palyginti su 2009 m.



Lietuva nuo 2009 metų **pakilo 8 taškais**, statistiškai **reikšmingai**

Didžiausią pažangą padarė Makao (Kinija)

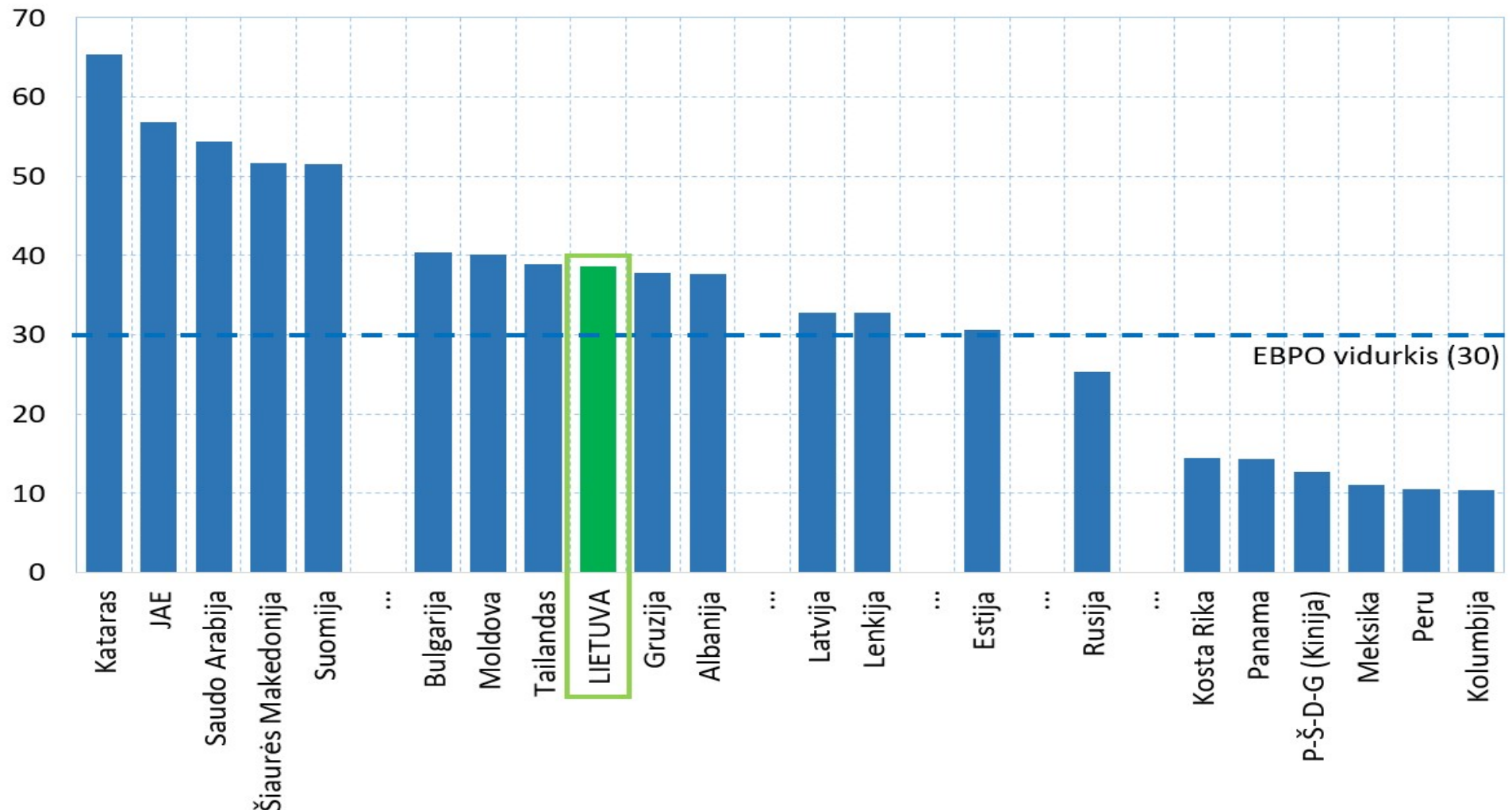
2018 m. skaitymo gebėjimų rezultatas statistiškai reikšmingai pakilo 15, sumažėjo – 16 šalių

Lietuvos mokinių požiūrio į skaitymą skirtumas pagal lytį

- 22 proc. daugiau vaikinų mano, kad skaitymas yra laiko švaistymas
- 19 proc. daugiau vaikinų skaito tik tada, kai reikia kokios nors informacijos
- 17 proc. daugiau vaikinų skaito tik tada, kai privalo
- 22 proc. daugiau merginų skaitymas yra vienas mėgstamiausių laisvalaikio leidimo būdų
- 21 proc. daugiau merginų patinka kalbėtis apie knygas su kitais žmonėmis



Skaitymo gebėjimų skirtumai pagal lytį



Visų šalių merginų skaitymo gebėjimų rezultatai yra aukštesni nei vaikinų

Merginos statistiškai reikšmingai lenkia vaikus. Mažiausias skirtumas – 10, didžiausias – 65

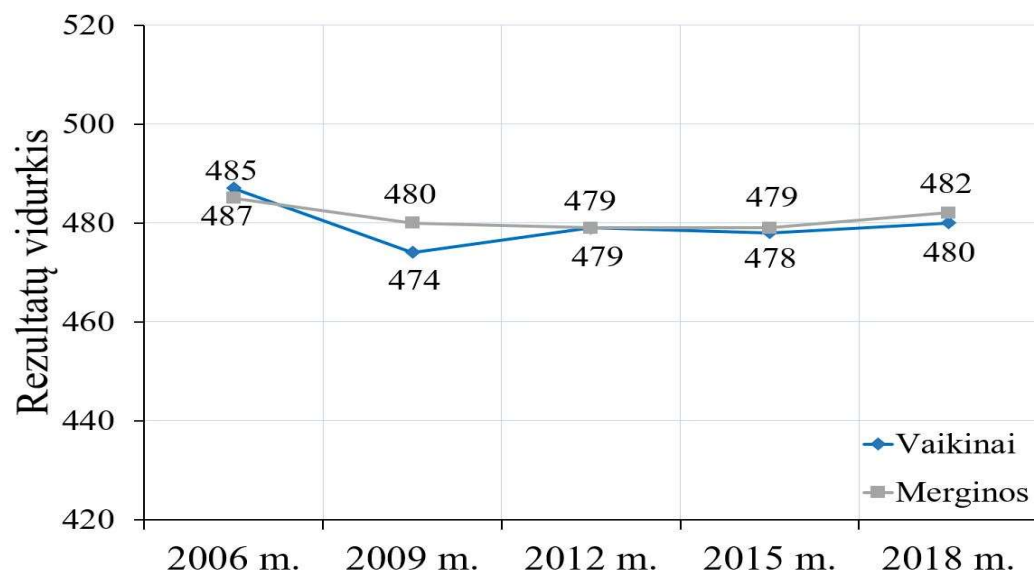
Lietuvoje užfiksuotas **39 taškų skirtumas merginų naudai**

Lietuvos matematinio raštingumo rezultatų kaita



Lietuvos rezultatai paskutinio ciklo metu **pakilo 3 taškais**, tačiau statistiškai nereikšmingai

Nuo 2009 metų matematinio raštingumo **rezultatas išlieka stabilus**

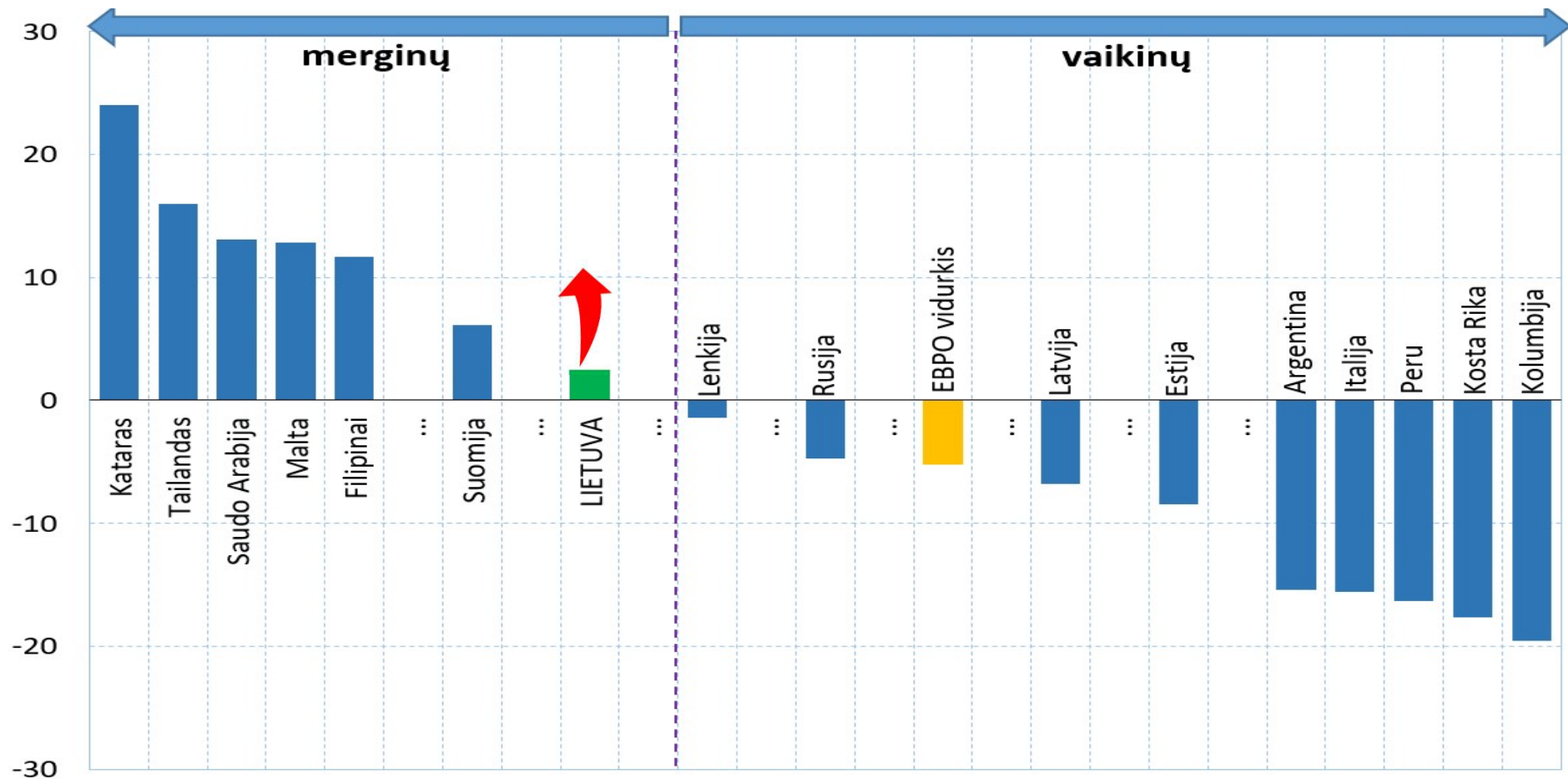


Nuo 2015 m. iki 2018 m. Lietuvos **merginos pademonstravo 3 taškais aukštesnį rezultatą**, o **vaikiniai – 2 taškais**

Skirtumas tarp vaikinių ir merginų rezultatų nuo 2015 m. **padidėjo 1 tašku**

Matematinio raštingumo skirtumai pagal lytį

Aukštesni gebėjimai

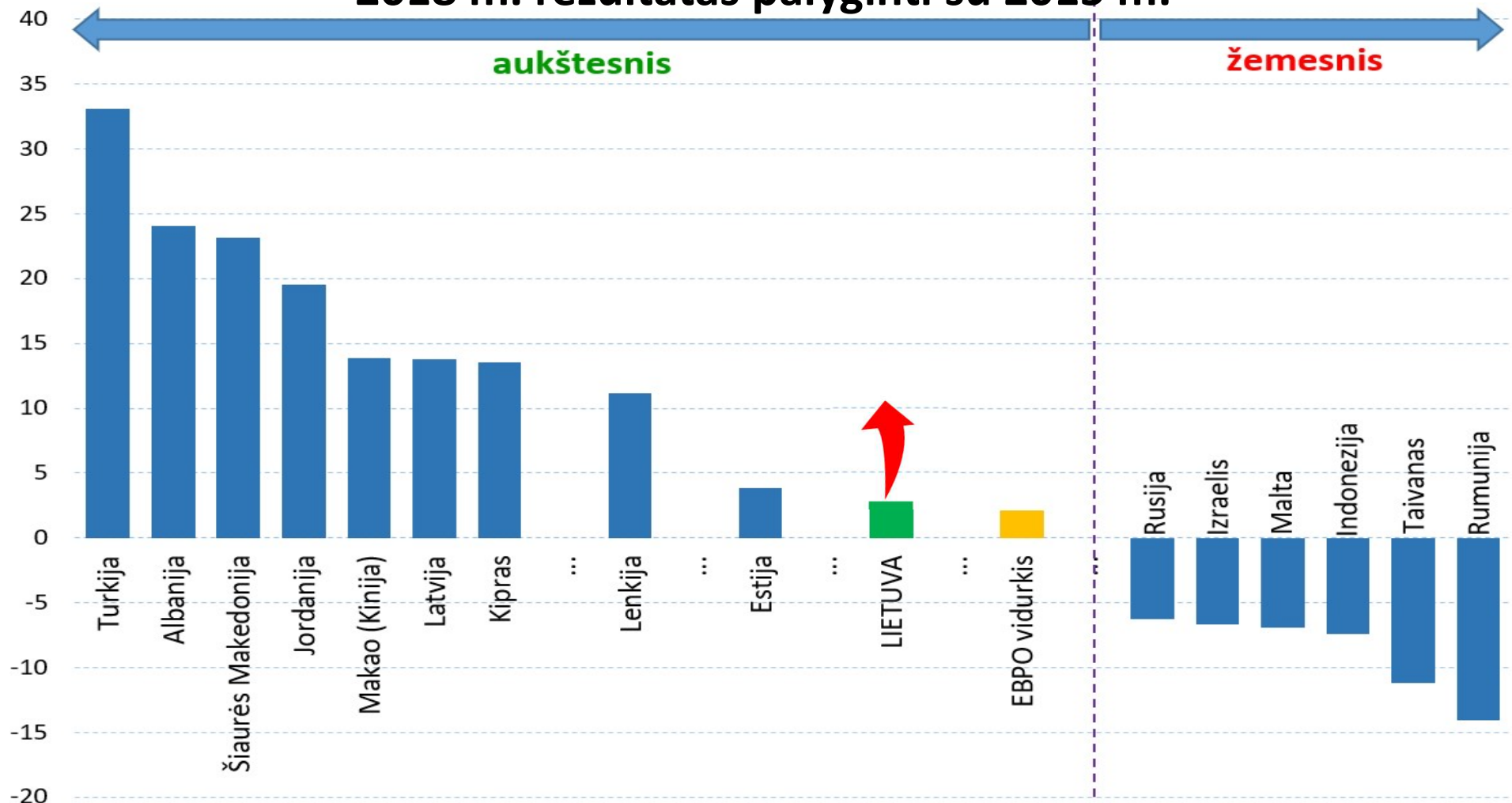


14 šalių merginos statistiškai reikšmingai lenkia vaikus

33 šalyse vaikinai statistiškai reikšmingai lenkia merginas

Lietuvoje užfiksuotas **2 taškų skirtumas merginų naudai**, tačiau jis nėra statistiškai reikšmingas

Matematinio raštingumo pažanga ir nuokrytis per 3 m. 2018 m. rezultatas palyginti su 2015 m.

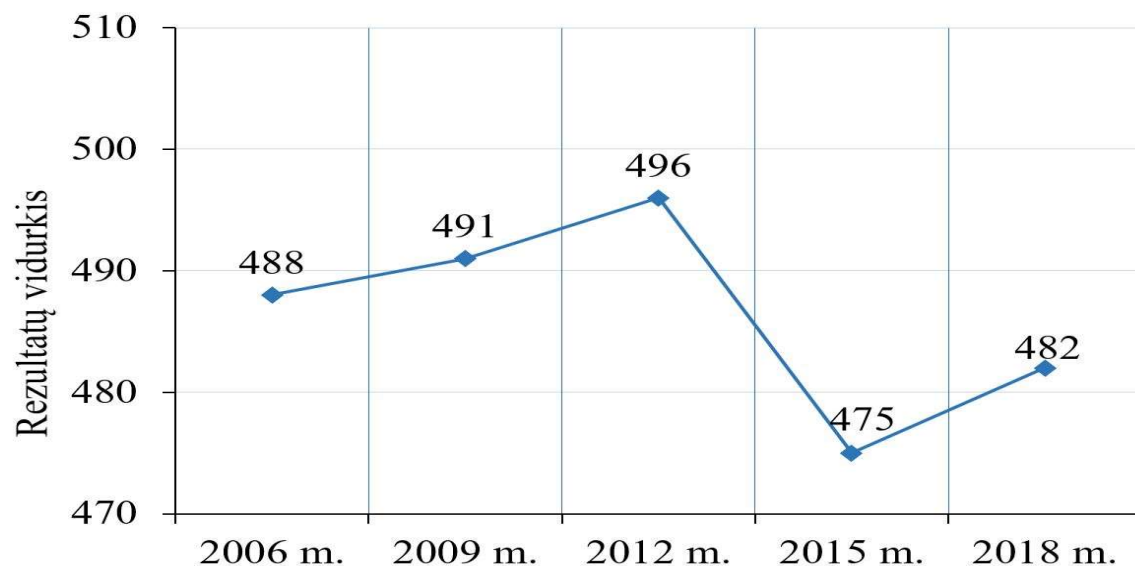


Lietuva nuo 2015 metų **pakilo 3 taškais**

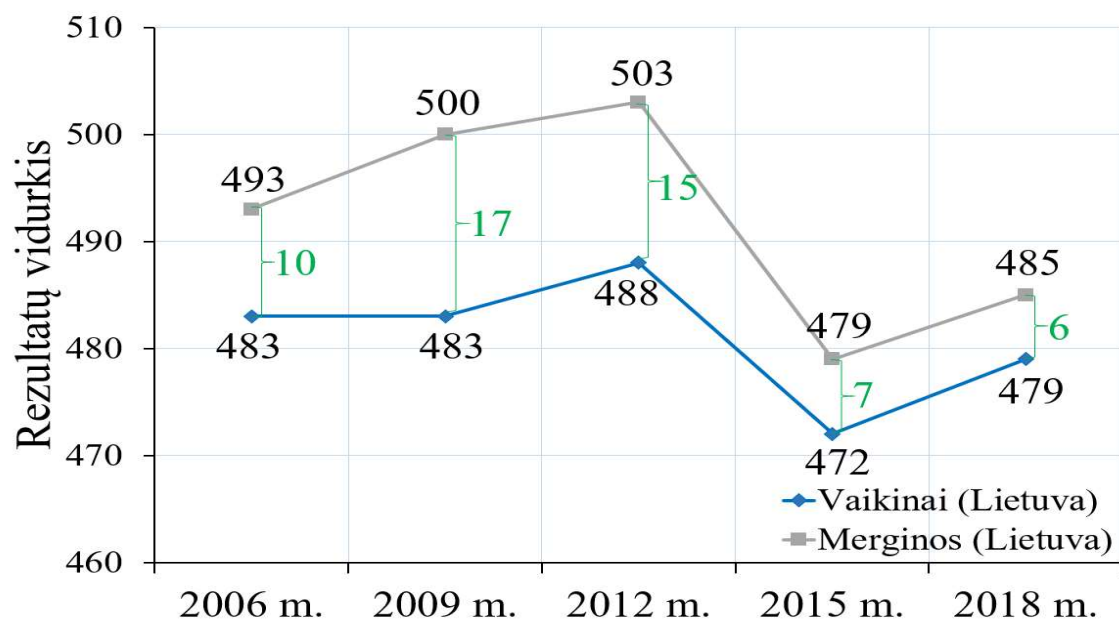
Didžiausią pažangą padarė Turkija

2018 m. matematinio raštingumo rezultatas statistiškai reikšmingai pakilo 13, sumažėjo – 3 šalyse

Lietuvos gamtamokslio raštingumo rezultatų kaita



Lietuvos rezultatai paskutinio ciklo metu **pakilo 7 taškais**, tačiau šis pokytis nėra statistiškai reikšmingas

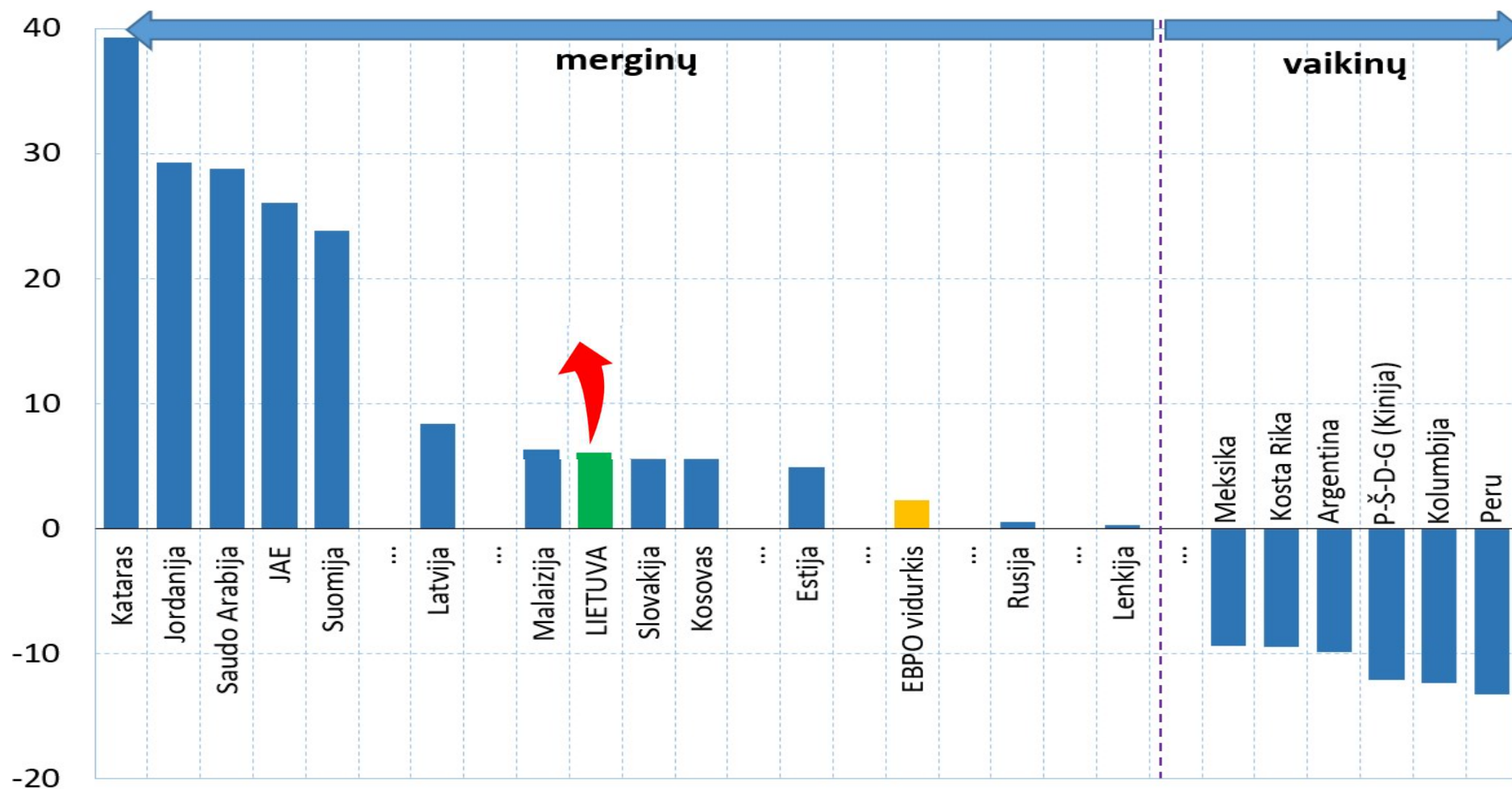


Skirtumas tarp vaikinių ir merginų rezultatų nuo 2009 m. šiek tiek **sumažėjo**, tačiau išliko **statistiškai reikšmingas**

Nuo 2015 m. iki 2018 m. **merginų** rezultatas **pakilo 6 taškais**, **vaikinių – 7 taškais**

Gamtamokslio raštingumo skirtumai pagal lytį

Aukštesni gebėjimai

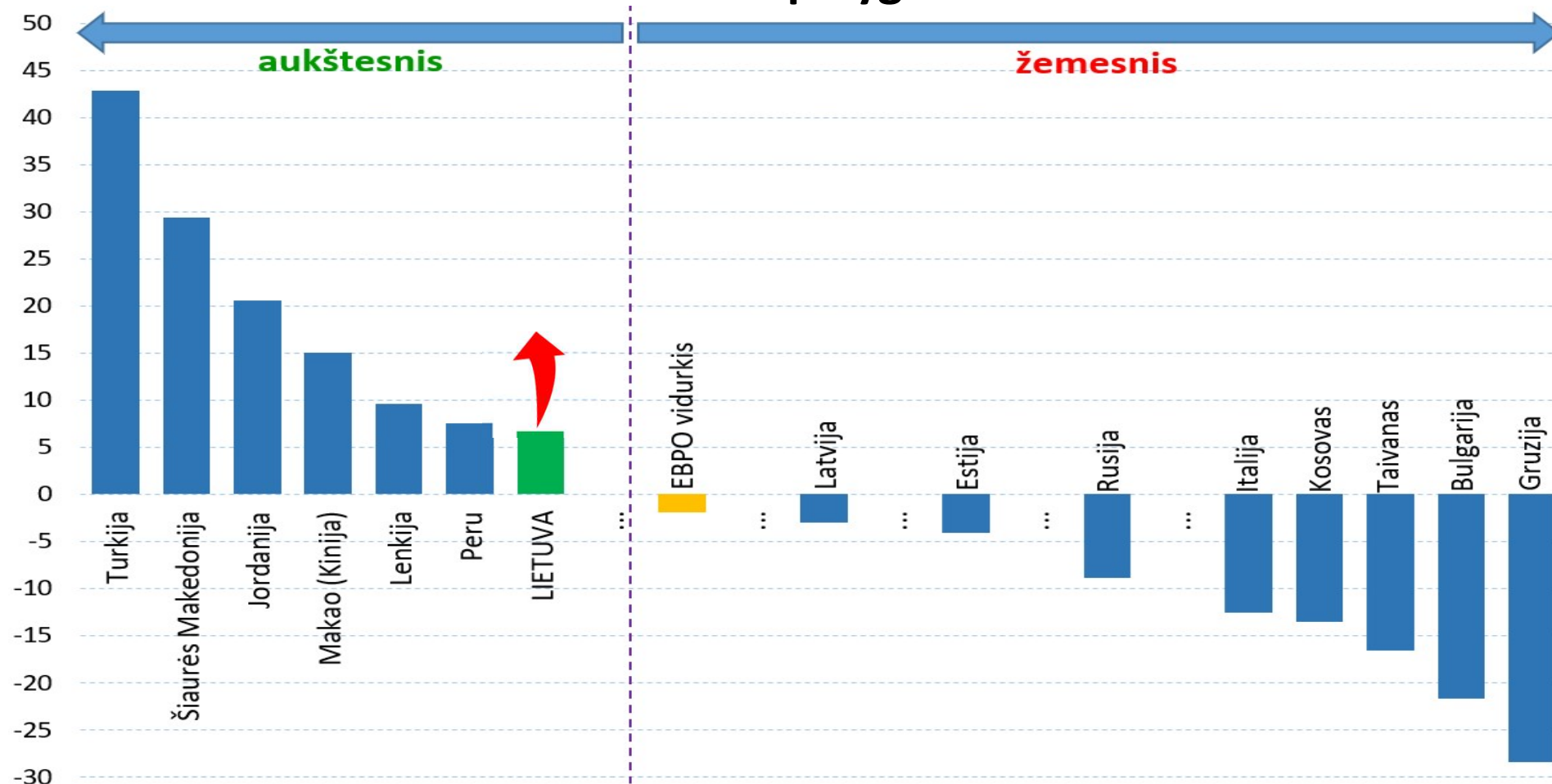


34 šalyse merginos statistiškai reikšmingai lenkia vaikus

6 šalyse vaikinai statistiškai reikšmingai lenkia merginas

Lietuvoje užfiksuotas statistiškai reikšmingas **6 taškų skirtumas** merginų naudai

Gamtamokslio raštingumo pažanga ir nuokrytis per 3 m. 2018 m. rezultatas palyginti su 2015 m.



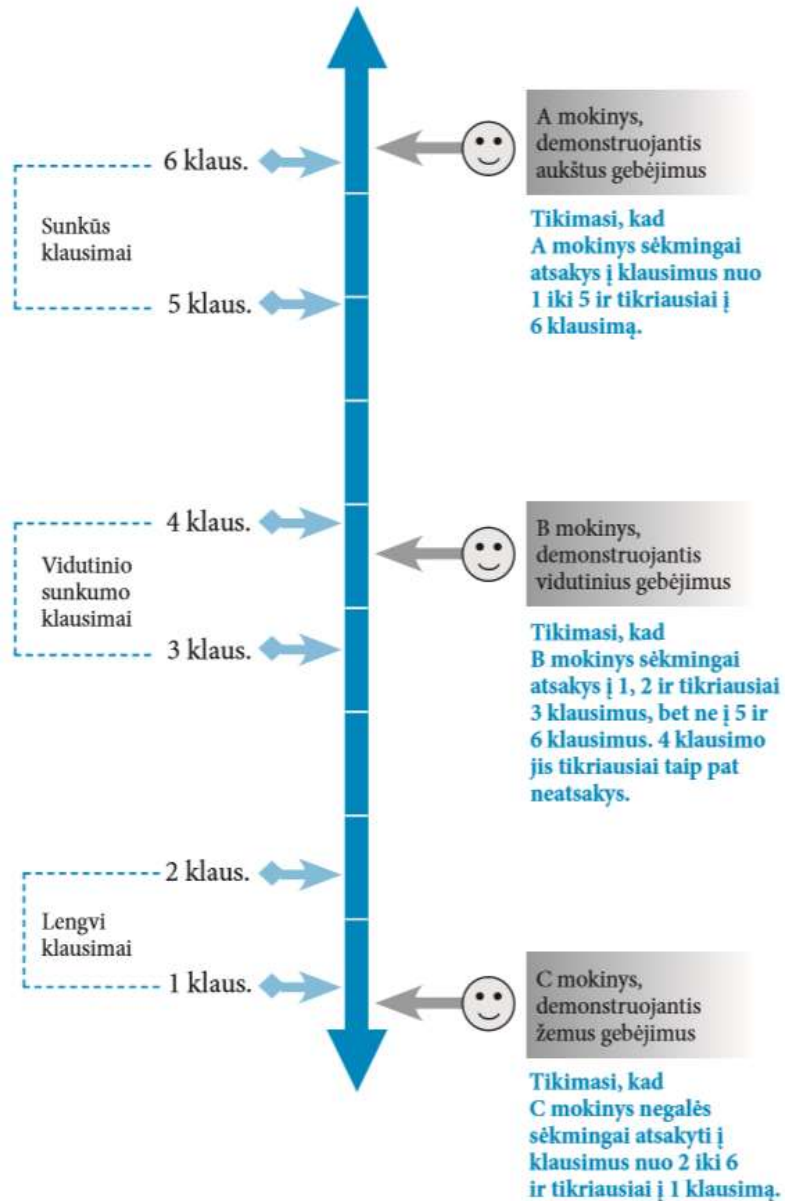
Lietuvos rezultatas nuo 2015 metų **pakilo 7 taškais**, statistiškai nereikšmingai

Didžiausią pažangą padarė Turkija

2018 m. gamtamokslio raštingumo rezultatas statistiškai reikšmingai pakilo 6, sumažėjo – 20 šalių

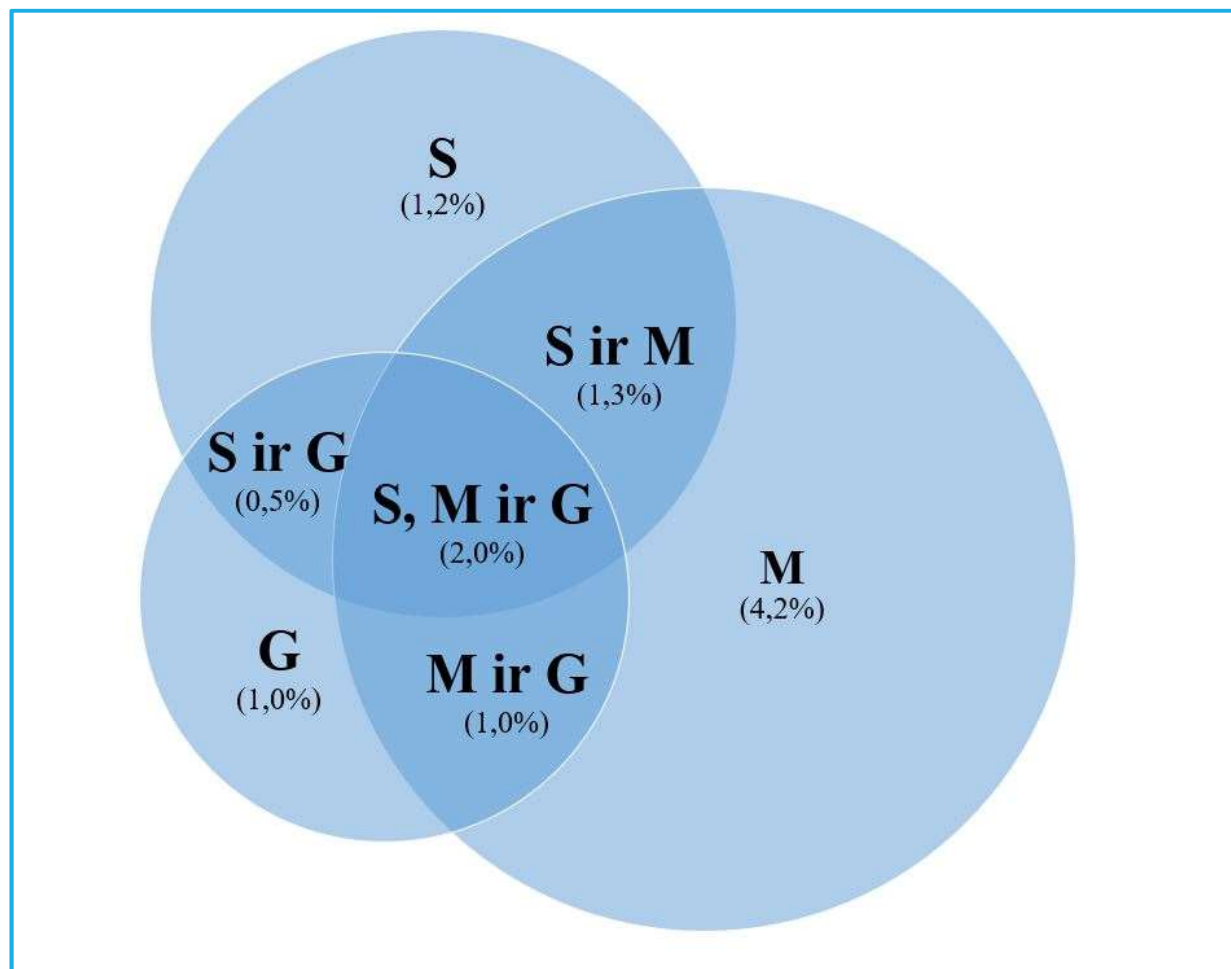
PASIEKIMŲ LYGMENYS

Skaitymo gebėjimų pasiekimų lygmenys



6 lygmuo (daugiau nei 698 taškai)	Mokiniai geba suprasti ilgus ir abstrakčius tekstus, kuriuose reikalinga informacija su užduotimi susijusi netiesiogiai. Gali palyginti ir integruoti kelias galimai prieštaringas perspektyvas ir generuoti išvadas. Taikydami išorinius kriterijus geba apmąstyti ir išspręsti tekstuose glūdinčius prieštaravimus, atrasti galimai užgožtą informaciją
...	
3 lygmuo (480 – 553 taškai)	...integruoti konkuruojančią informaciją, atskiras dalis,... suprasti skirtingų tekstų ryšius ir sąvokų (žodyno) reikšmes,... geba palyginti kelių autorių skirtingus požiūrius...
...	
1c lygmuo (189–262 taškai)	Geba suprasti sakinius pažodžiui ir atlikti aiškią ir paprastą užduotį. Šio lygio užduotyse vartojami paprasti žodžiai ir sakiniai

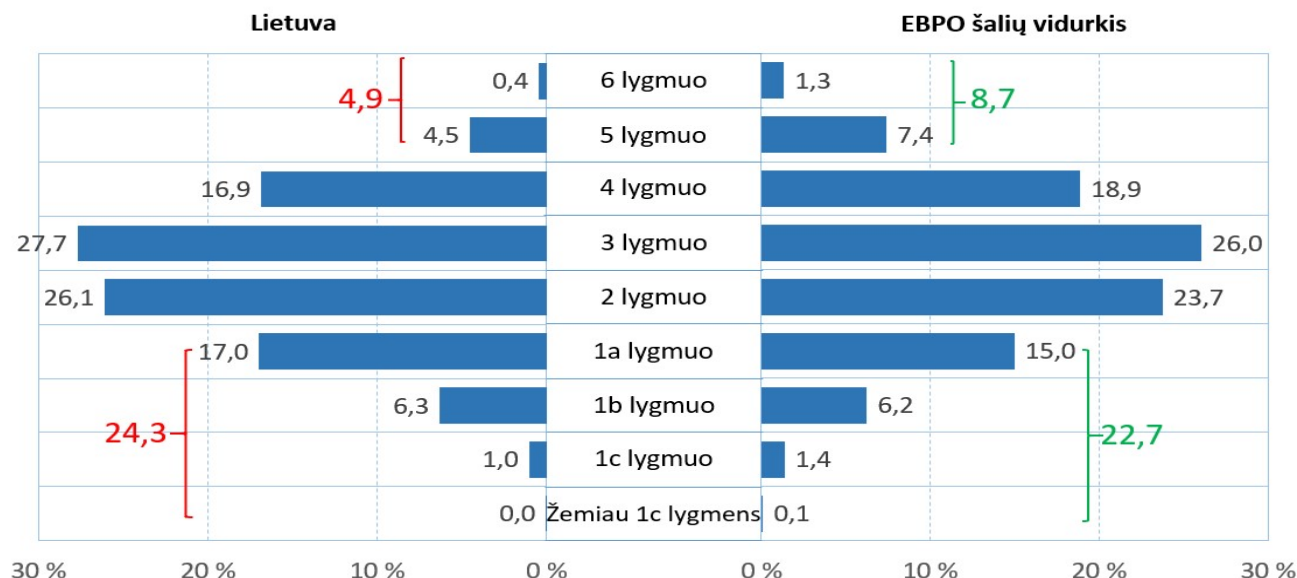
Aukščiausius lygmenis pasiekę Lietuvos mokiniai



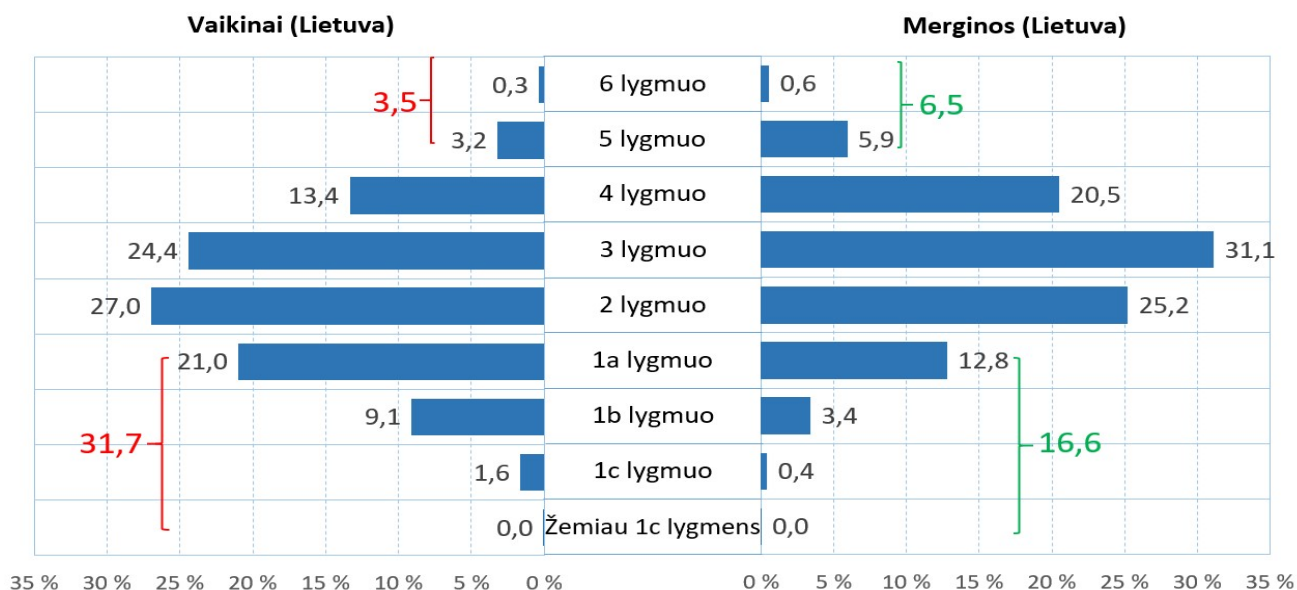
Bent vienoje srityje
aukščiausius lygmenis
pasiekė – **11,1 proc.**,
dvieiose – **4,8 proc.**,
trijose – **2 proc.** mokinių

S – skaitymo gebėjimai
M – matematinis raštingumas
G – gamtamokslis raštingumas

Lietuvos skaitymo gebėjimai pagal pasiekimų lygmenis



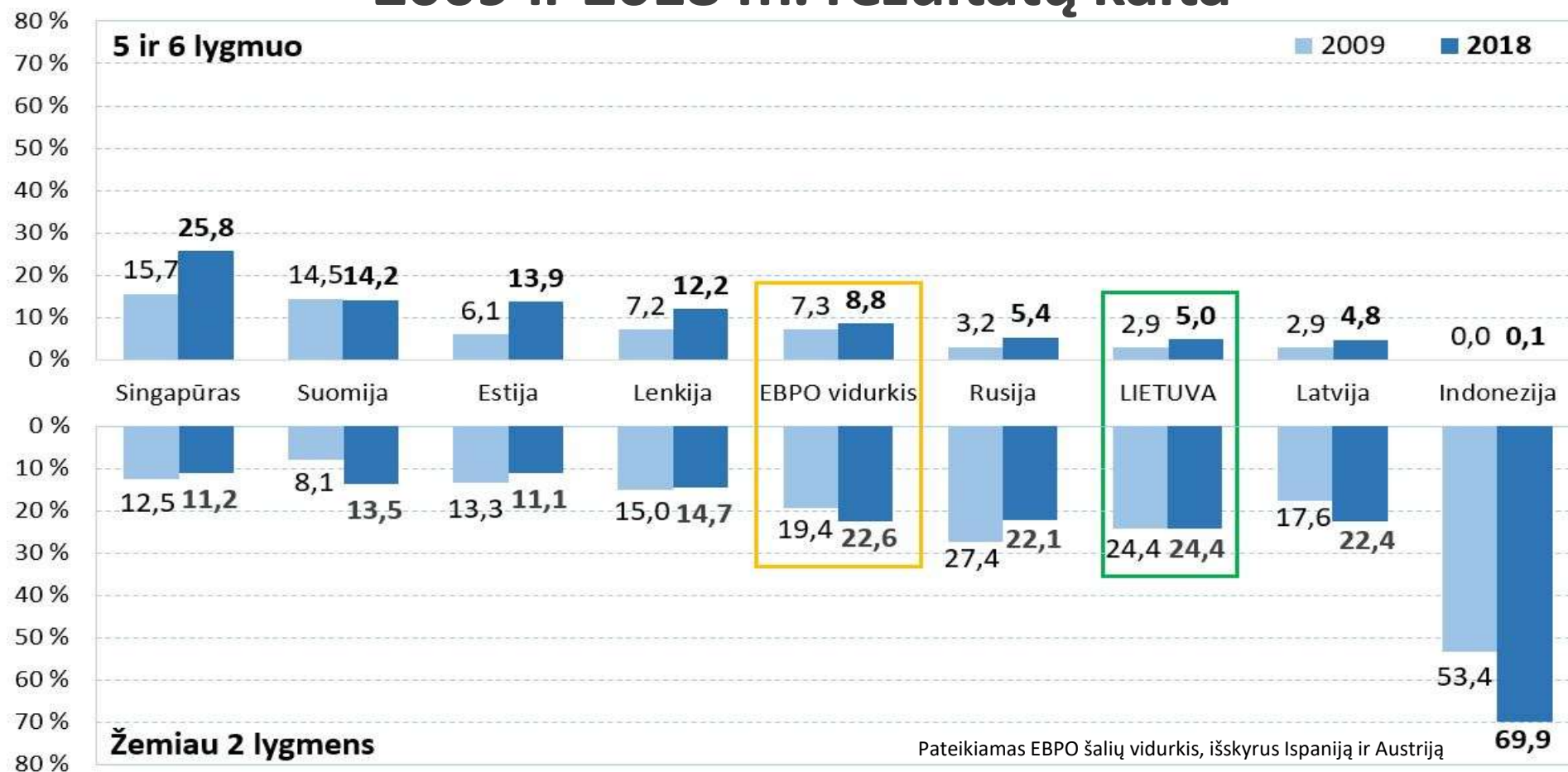
Palyginti su EBPO šalių vidurkiu, Lietuvoje **aukščiausius lygmenis pasiekusių mokinių dalis apie 1,5 karto mažesnė ir šiek tiek didesnė nepasiekusių 2 lygmens**



Aukščiausius lygmenis pasiekia didesnė dalis merginų negu vaikinų

2 lygmens nepasiekia didesnė vaikinų dalis

Aukščiausi ir žemiausi skaitymo gebėjimai: 2009 ir 2018 m. rezultatų kaita

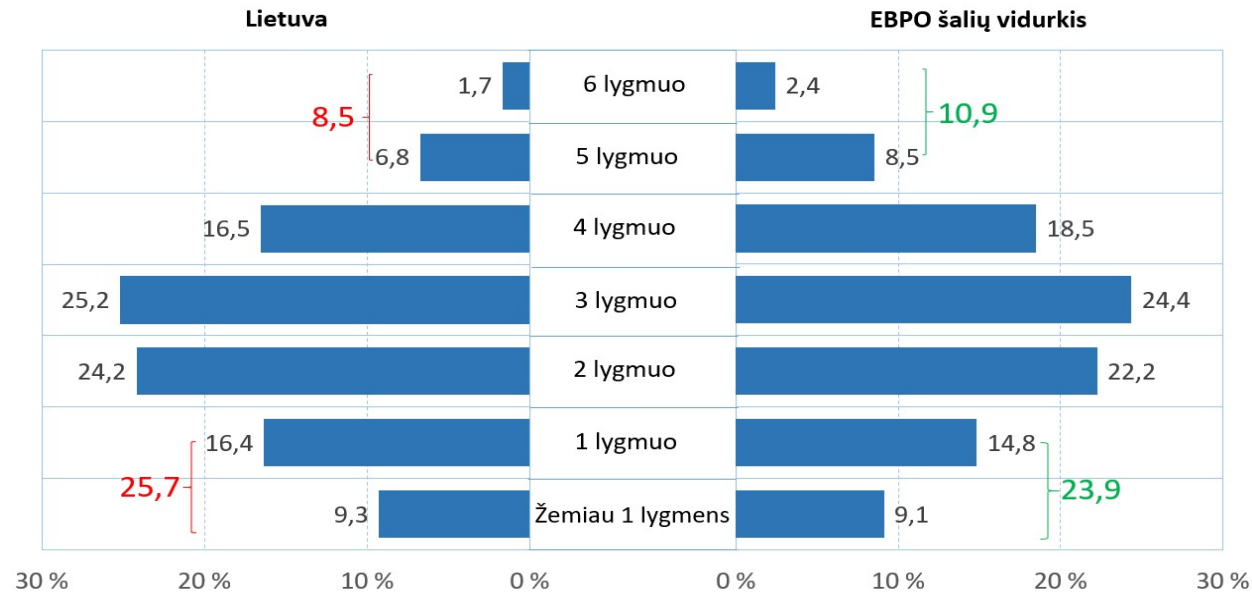


Palyginti su 2009 m., Lietuvoje aukščiausius lygmenis pasiekusių mokinių **padidėjo 2,1 proc. punktais; 2 lygmens nepasiekusių mokinių dalis išliko tokia pati**

Iš kaimyninių šalių didžiausią pažangą padarė Estija

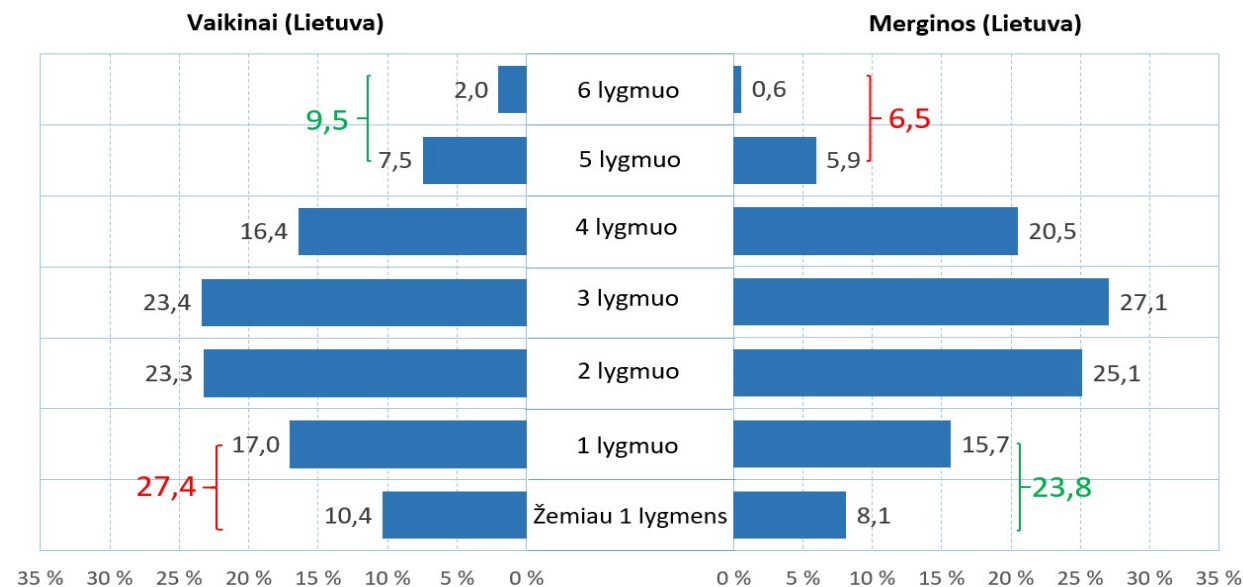
Nuo 2009 m. Rusija demonstruoja nepasiekusių 2 lygmens mokinių dalies mažėjimą

Lietuvos matematinis raštingumas pagal pasiekimų lygmenis



Aukščiausius lygmenis Lietuvoje pasiekia **8,5 proc.**, EBPO šalyse – 10,9 proc. mokinių

Lietuvoje 2 lygmens **nepasiekia 25,7 proc.**, EBPO šalyse – 23,9 proc. mokinių

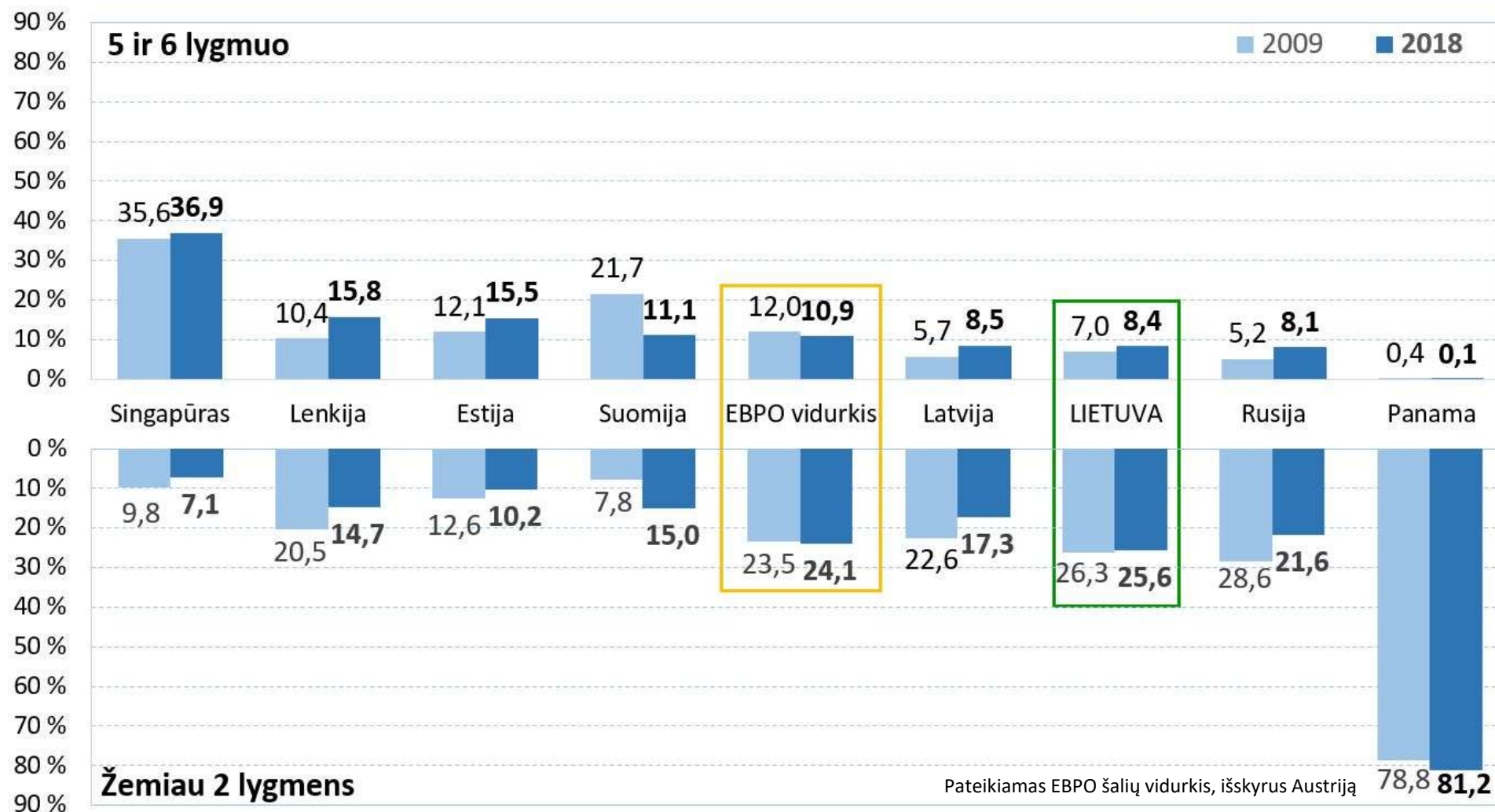


Ypač dideli skirtumai tarp aukščiausius ir žemiausius lygmenis pasiekusių vaikinių ir merginų dalies

Lietuvoje didesnė **vaikinių** dalis pasiekia **aukštesnius lygmenis**

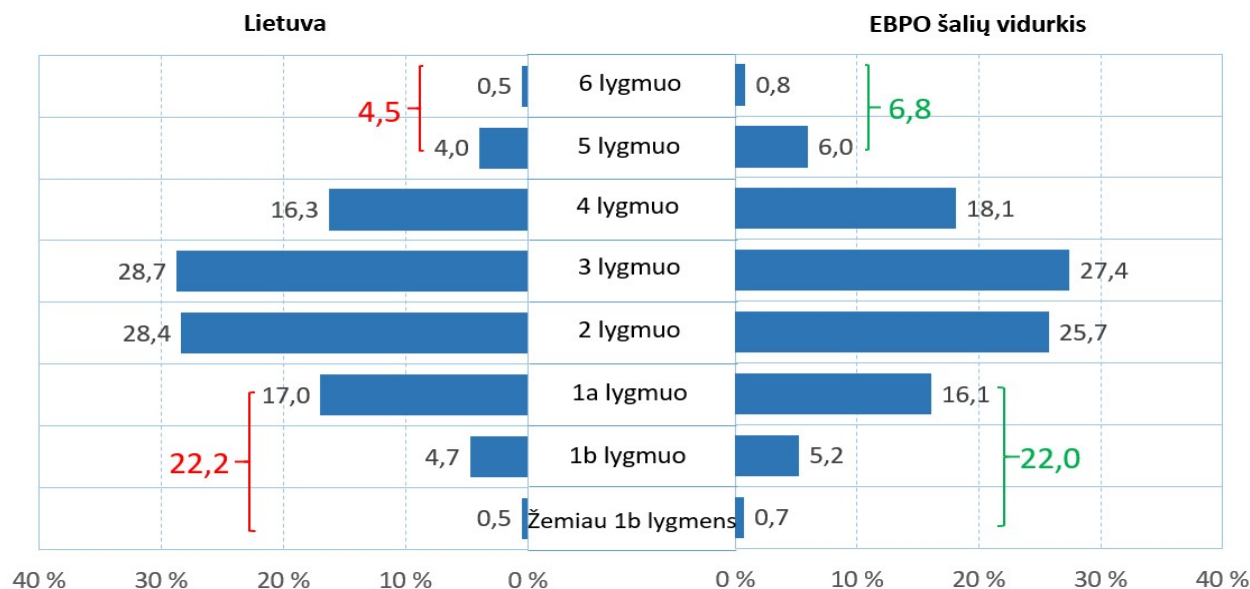
Tačiau taip pat didesnė jų dalis **nepasiekia 2 lygmens**

Aukščiausias ir žemiausias matematinis raštingumas: 2009 ir 2018 m. rezultatų kaita



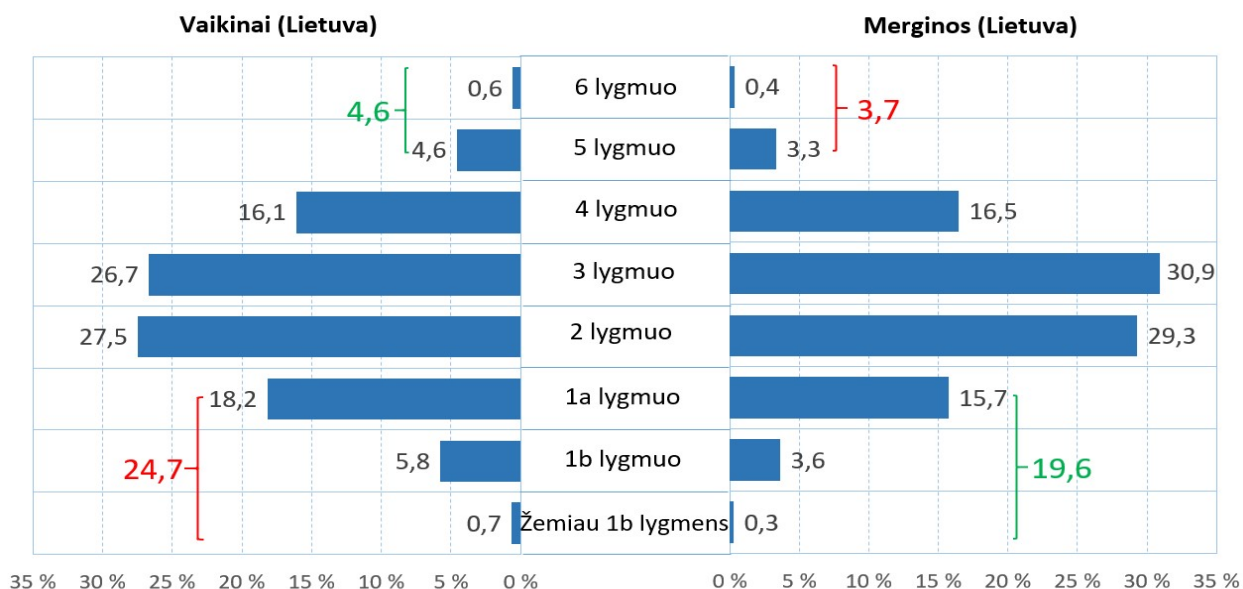
Palyginti su 2009 m. Lietuvoje aukščiausius lygmenis pasiekusių mokinių padaugėjo 1,4 proc. punktais, 2 lygmens nepasiekusių sumažėjo 0,7 proc. punktais

Lietuvos gamtamokslis raštingumas pagal pasiekimų lygmenis



Aukščiausius lygmenis Lietuvoje **pasiekia 4,5 proc.**, EBPO šalyse – 6,8 proc. mokinių

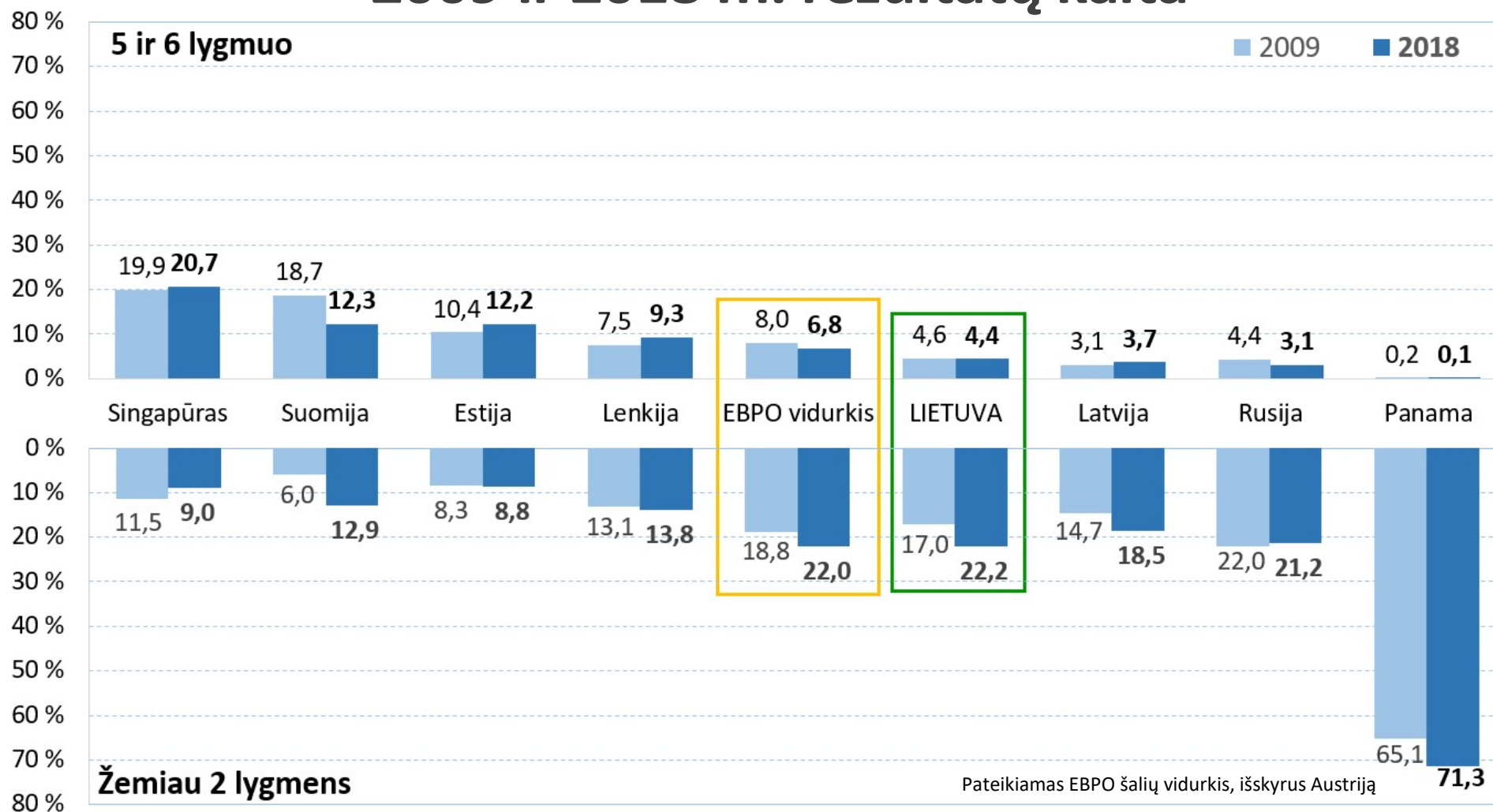
Lietuvoje 2 lygmens **nepasiekia 22,2 proc.**, EBPO šalyse – 22,0 proc. mokinių



Lietuvoje didesnė vaikinių dalis pasiekia aukštesnius lygmenis

Tačiau taip pat didesnė jų dalis **nepasiekia 2 lygmens**

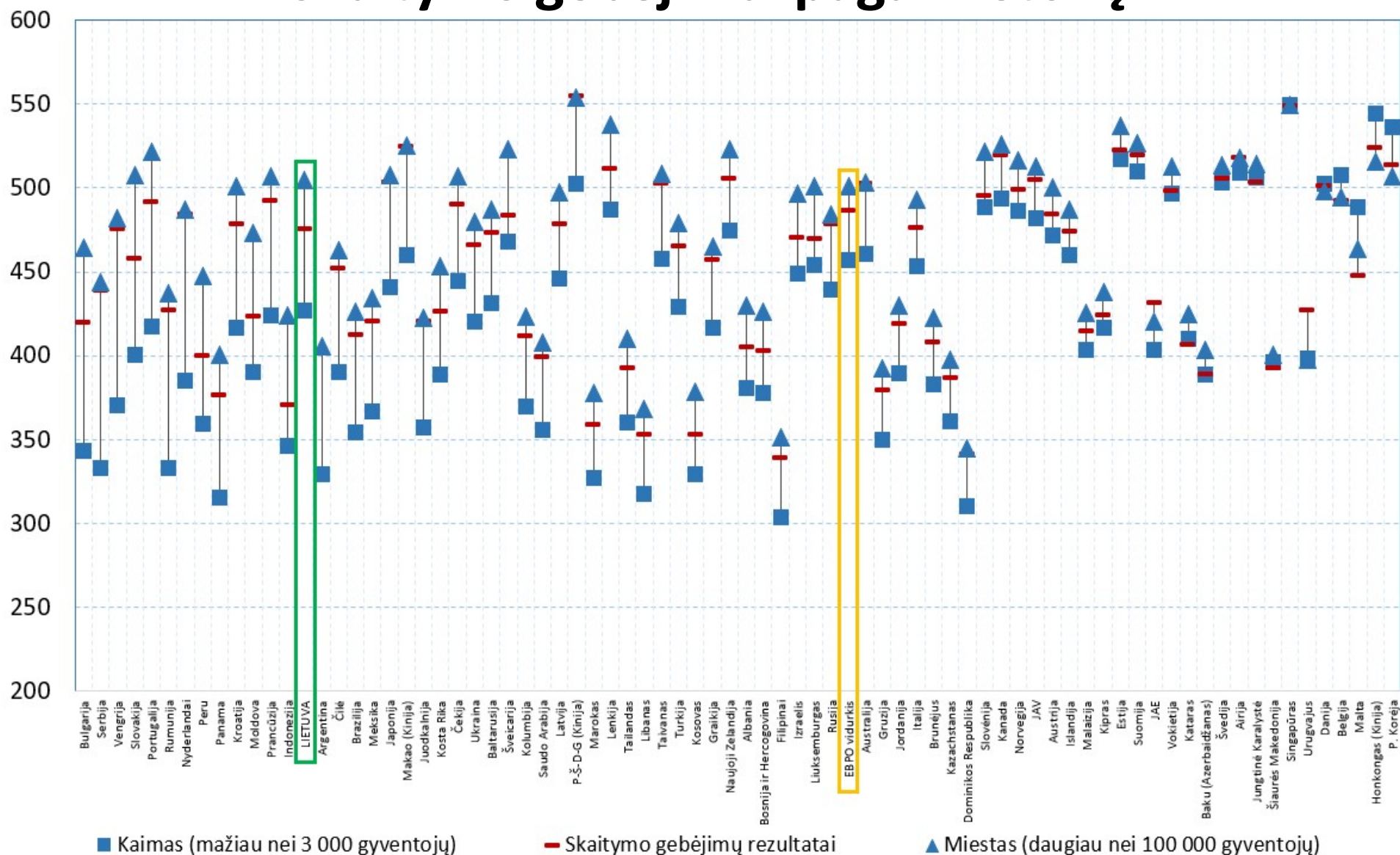
Aukščiausias ir žemiausias gamtamokslis raštingumas: 2009 ir 2018 m. rezultatų kaita



Palyginti su 2009 m. Lietuvoje aukščiausius lygmenis pasiekusių mokinių sumažėjo nežymiai – 0,2 proc. punktais, 2 lygmens nepasiekusių padaugėjo 5,2 proc. punktais

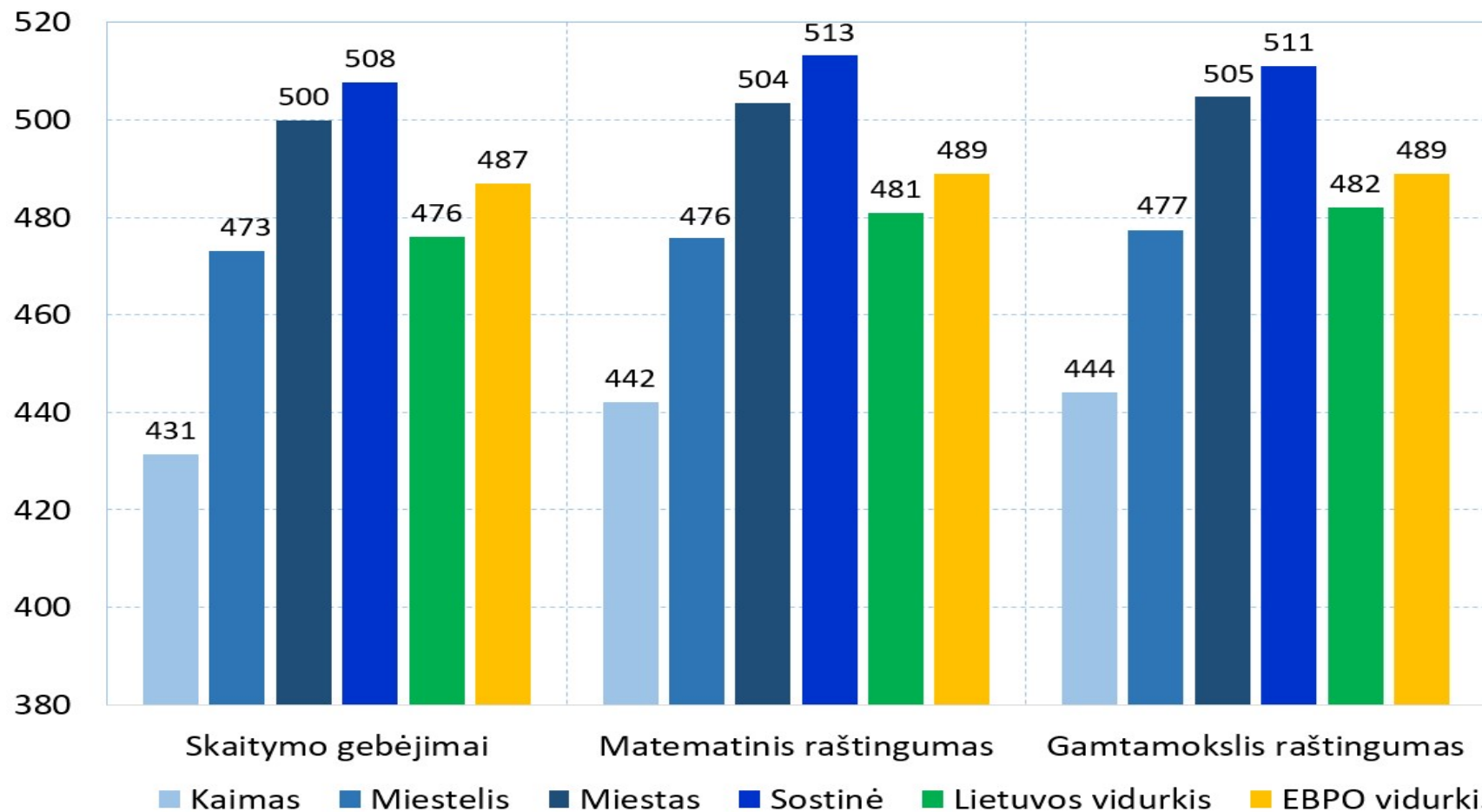
REZULTATAI PAGAL VIETOVĘ, MOKYKLOS TIPĄ IR KALBĄ

Skaitymo gebėjimai pagal vietovę



Lietuvos skirtumas 78 taškai (21 tašku padidėjo palyginti su 2015 m.)

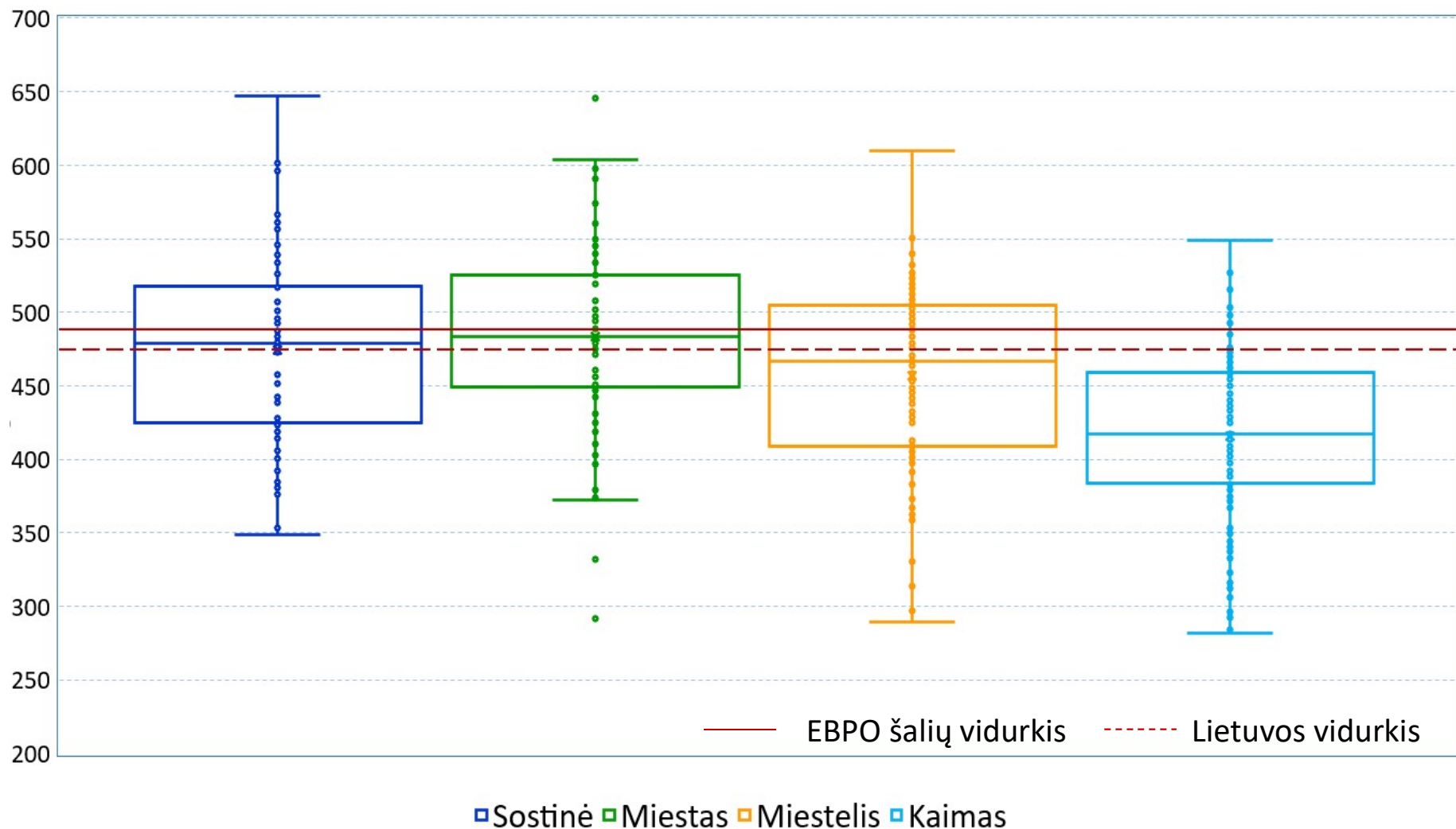
Lietuvos skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslis raštingumas pagal vietovę



Lietuvos kaimo ir miestelių mokinių rezultatai yra 2, miestų ir sostinės mokinių – 3 pasiekimų lygmens

EBPO – 3 pasiekimų lygmens

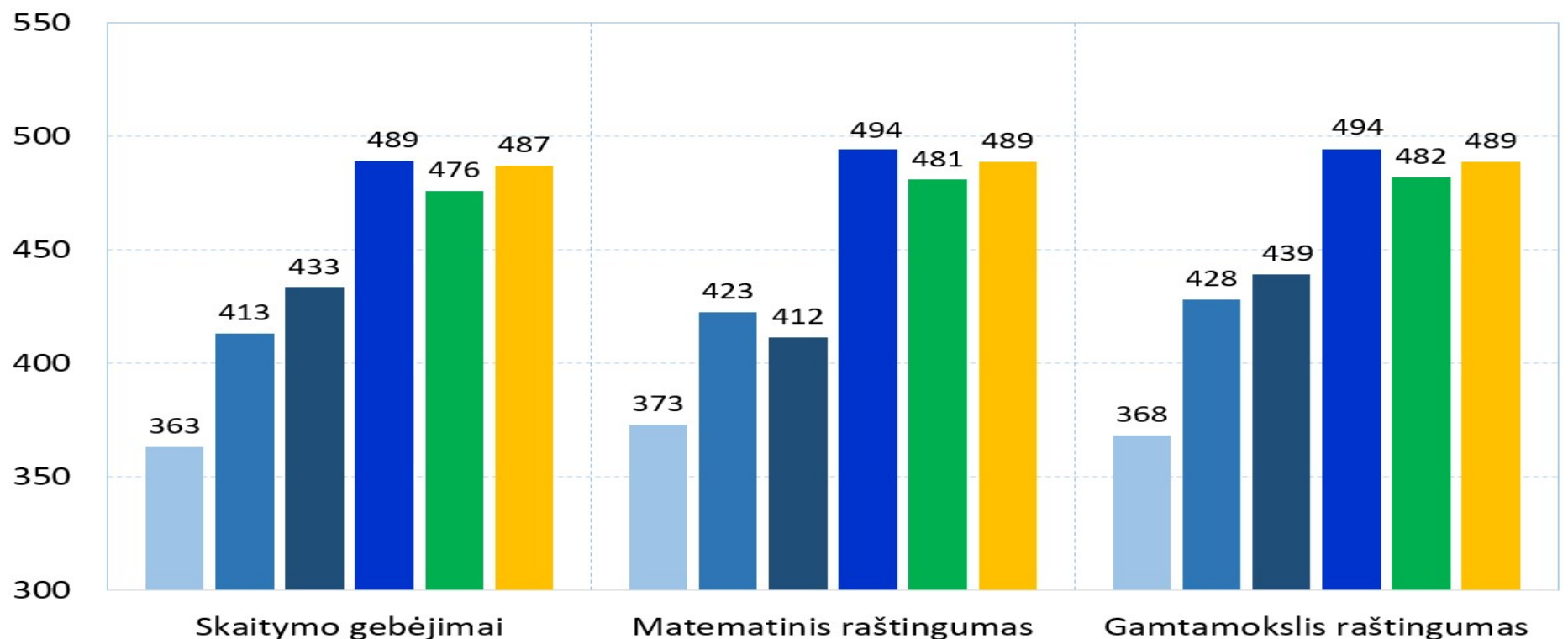
Lietuvos skaitymo gebėjimai pagal vietovę



Ne mažiau kaip pusės sostinės ir didžiųjų miestų mokinių rezultatai yra aukštesni už Lietuvos vidurkį

Ne mažiau kaip pusės miestelių mokinių rezultatai artimi Lietuvos vidurkiui

Lietuvos skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslis raštingumas pagal mokyklos tipą

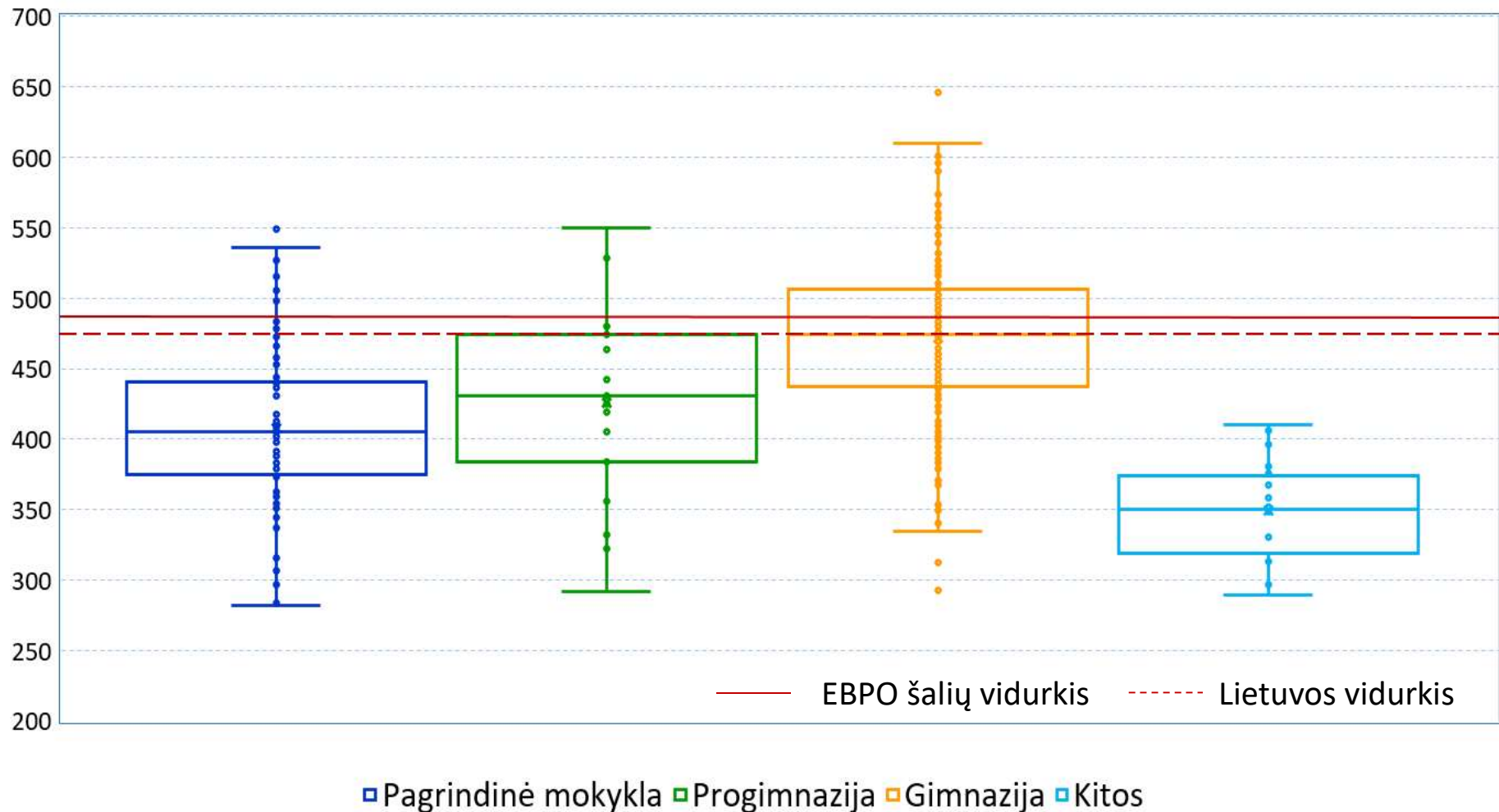


■ Kitos
 ■ Pagrindinė mokykla
 ■ Progimnazija
 ■ Gimnazija
 ■ Lietuvos vidurkis
 ■ EBPO vidurkis

Lietuvos **gimnazijų** mokinių pasiekimai yra 3-io, pagrindinių – 2-o, progimnazijų – 2-o (skaitymo gebėjimų, gamtamokslio raštingumo) ir 1-o (matematinio raštingumo), kitų mokyklų – 1a (skaitymo gebėjimų, gamtamokslio raštingumo) ir 1-o (matematinio raštingumo) pasiekimų lygmens

Lietuvos – 2 pasiekimų lygmens

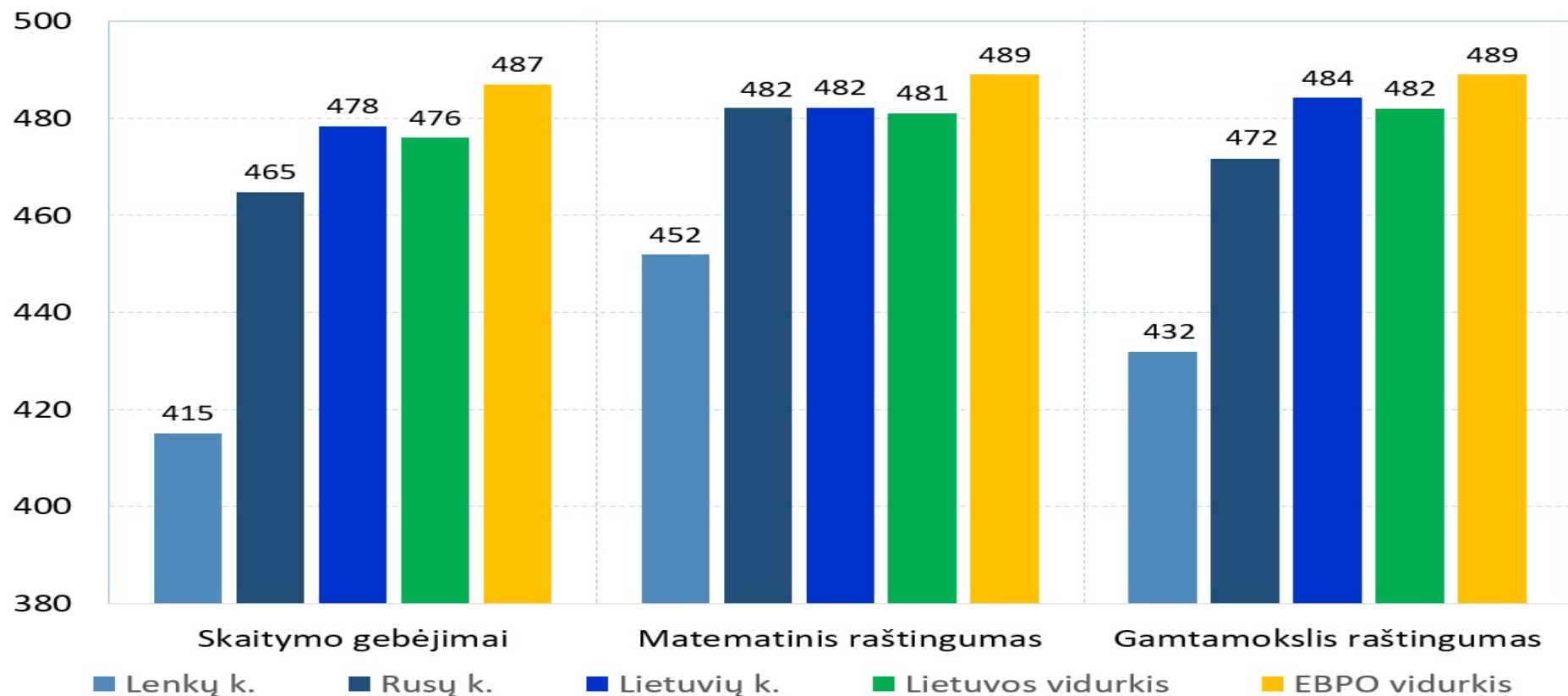
Lietuvos skaitymo gebėjimai pagal mokyklos tipą



Maždaug pusės **gimnazijų** mokinių rezultatai atitinka Lietuvos vidurkį

Visų kitų tipų mokyklų mokinių rezultatai mažesni už Lietuvos vidurkį, o **jaunimo, profesinių mokyklų** – visų mokinių rezultatai yra gerokai mažesni už Lietuvos vidurkį

Lietuvos skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslis raštingumas pagal testo kalbą

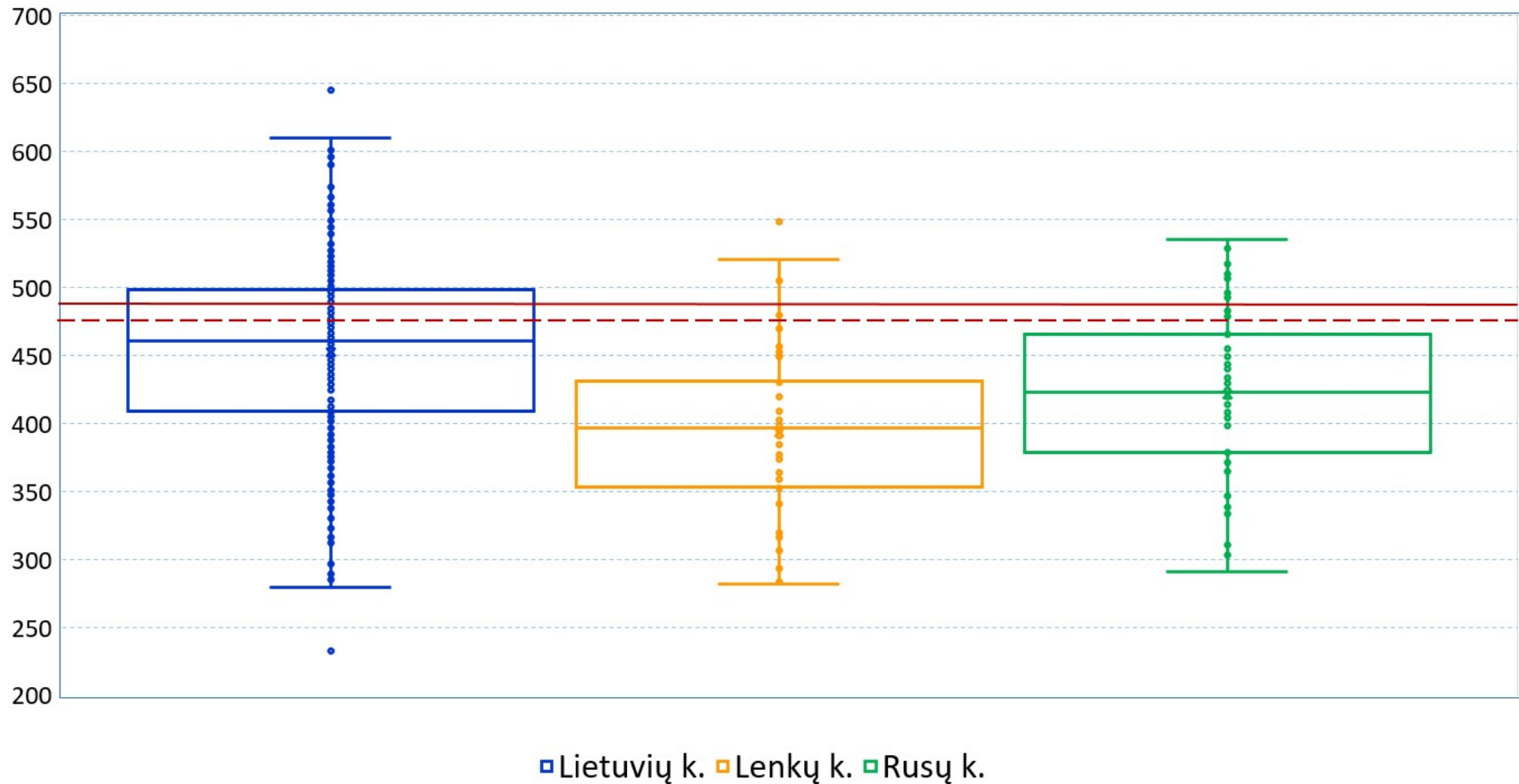


Lietuvių k. testą atlikusių mokinių matematinio ir gamtamokslio raštingumo rezultatai yra 3-io, skaitymo gebėjimų – 2-o pasiekimų lygmens

Rusų k. testą atlikusių mokinių matematinio raštingumo rezultatai yra 3-io, skaitymo gebėjimų ir gamtamokslio raštingumo – 2-o pasiekimų lygmens

Lenkų k. testą atlikusių mokinių visų sričių rezultatai yra 2-o pasiekimų lygmens

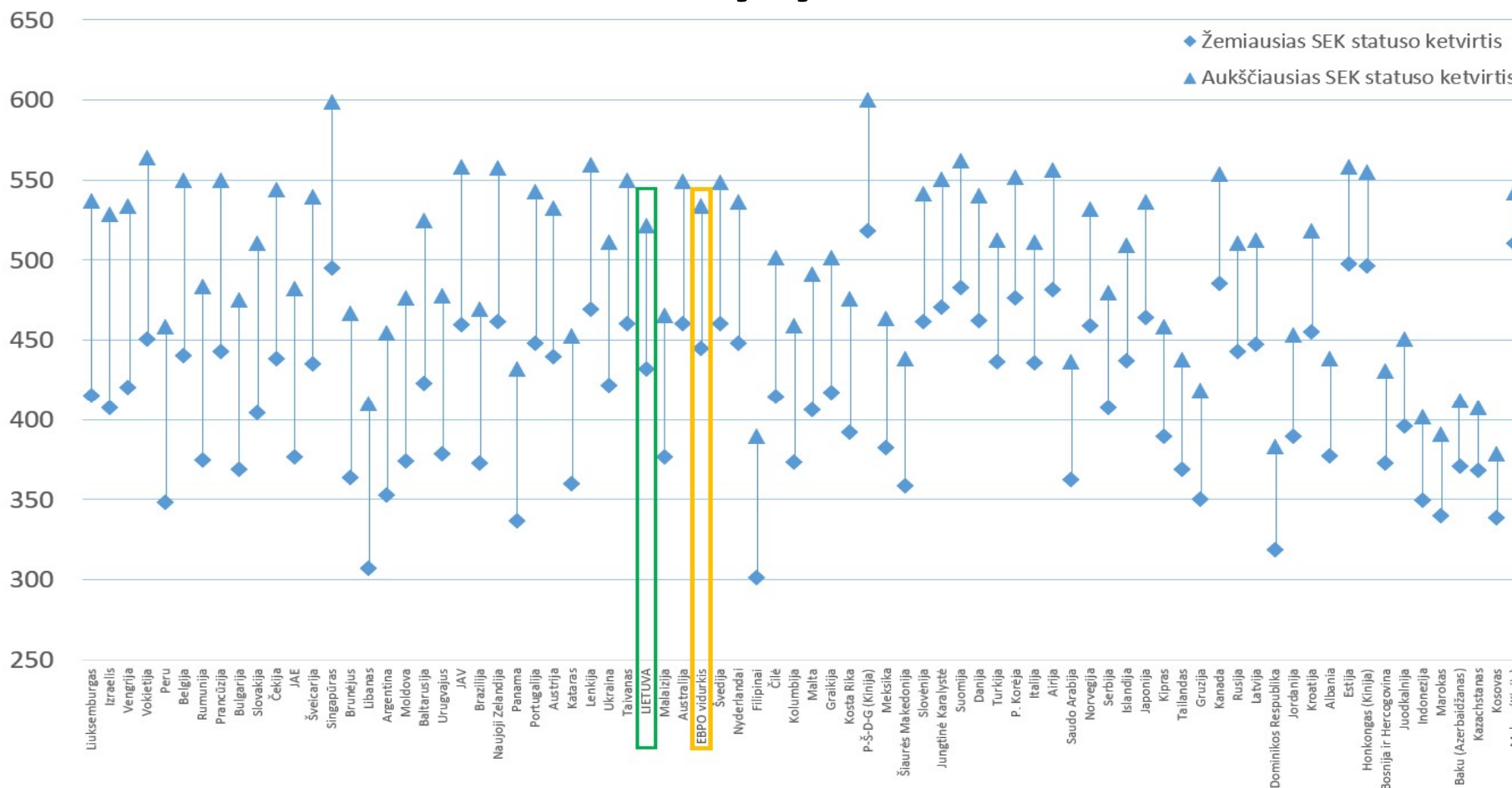
Lietuvos skaitymo gebėjimai pagal užduočių atlikimo kalbą



Užduotis atliko lietuvių k. 85 proc., lenkų k. – 7 proc., rusų k. – 8 proc. mokinių

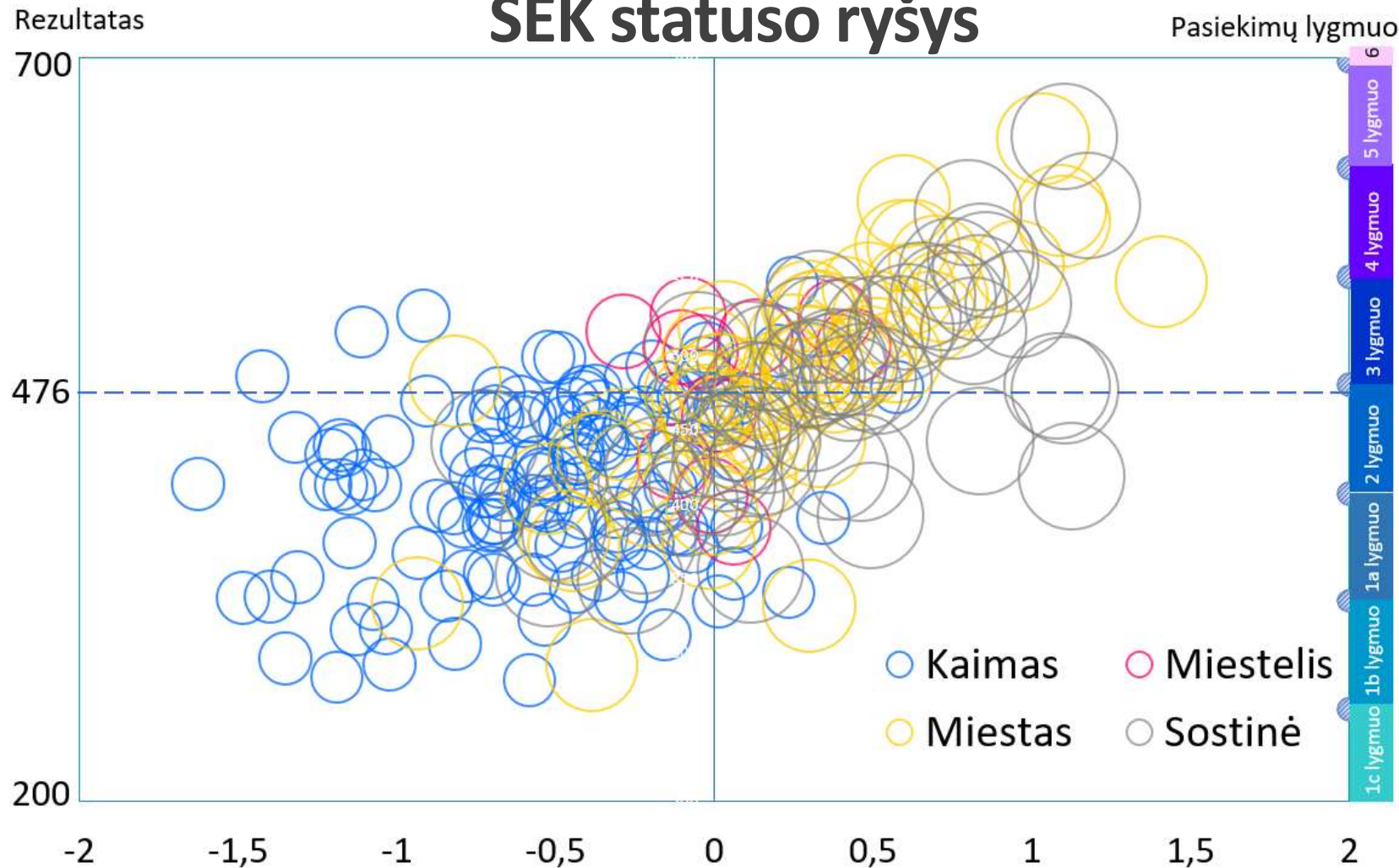
REZULTATAI PAGAL SEK STATUSĄ

Mokinių skaitymo gebėjimų rezultatų ir SEK statuso ryšys



Visose šalyse aukštesnio SEK statuso mokiniai pasiekia geresnių rezultatų
 EBPO šalyse skirtumas tarp žemiausiam ir aukščiausiam ketvirčiui (pagal SEK statusą)
 priklausančių mokinių rezultatų yra 89 taškai
Lietuvoje šis skirtumas – **90 taškų** (išaugo 11 taškų)

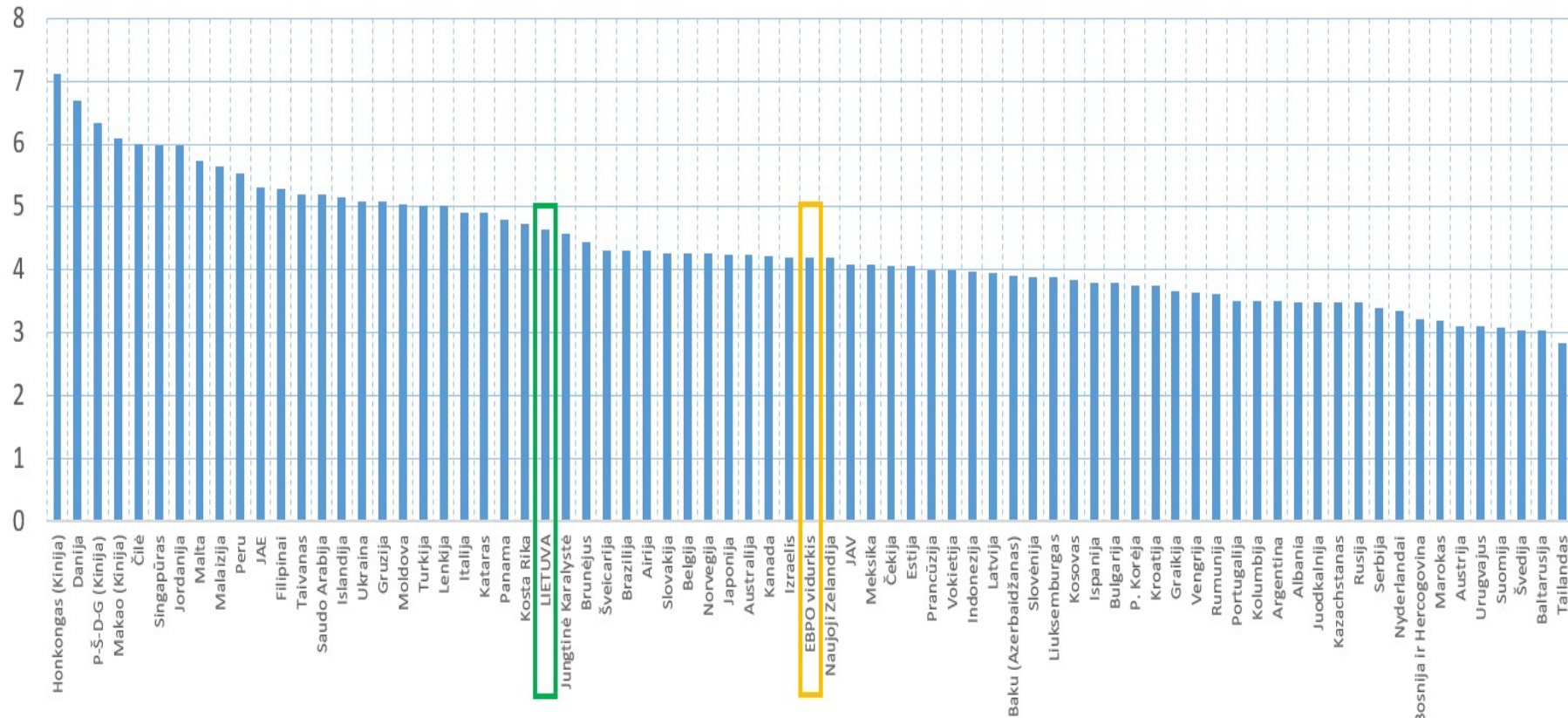
Lietuvos mokinių skaitymo gebėjimų rezultatų ir SEK statuso ryšys



Mokykla **kaime** ≠ žemas rezultatas, o mokykla **sostinėje** ar **mieste** ≠ aukštas rezultatas
Lietuvoje miestuose mokosi aukštesnio SEK statuso mokiniai
Kaimo mokyklose mokinių **SEK statusas yra žemesnis**

REZULTATAI PAGAL UGDYMOSI LAIKĄ

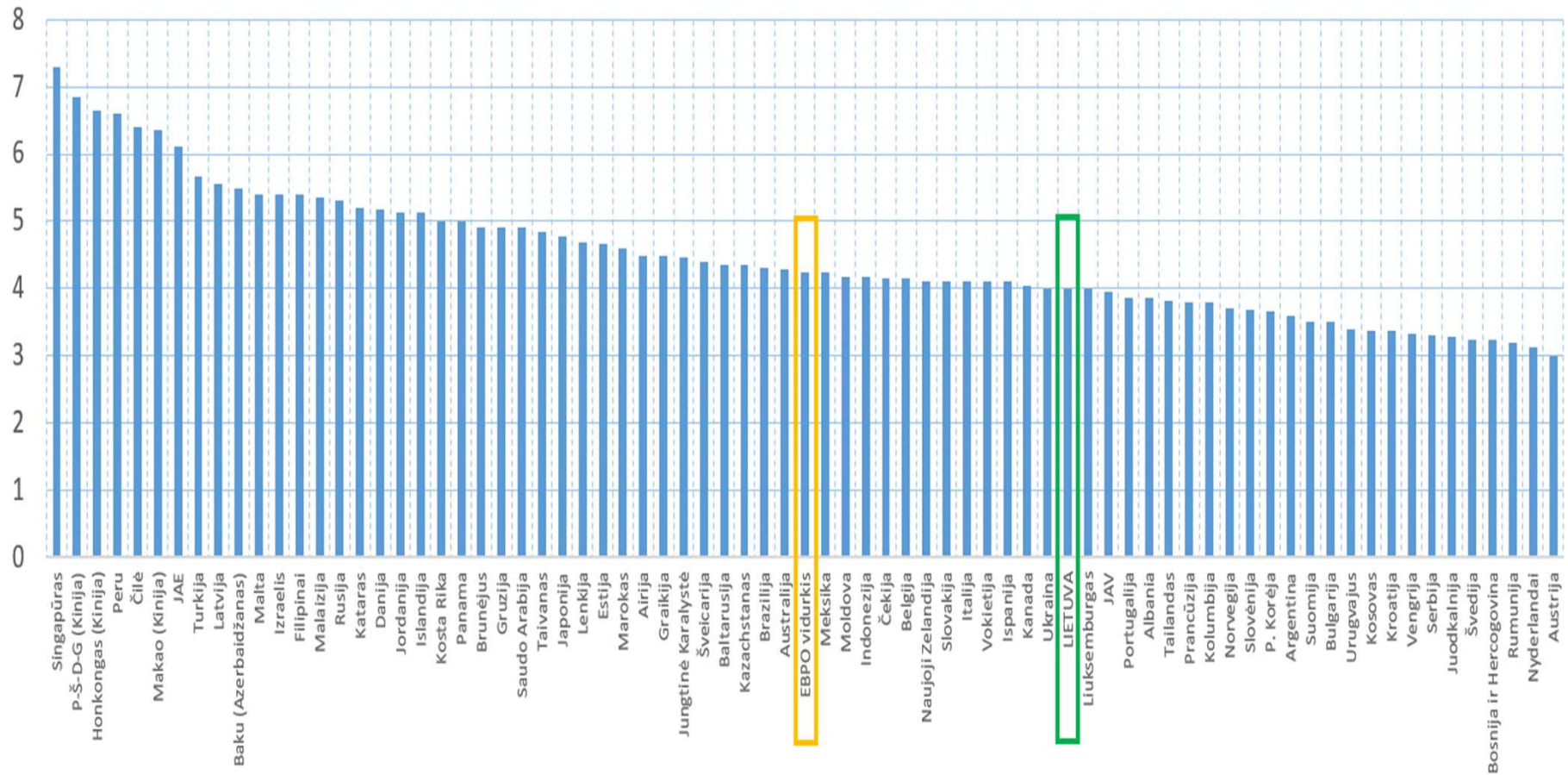
Kalbos pamokoms skirtas laikas



Lietuvoje kalbos pamokoms skiriama vidutiniškai daugiau laiko už EBPO šalių vidurkį

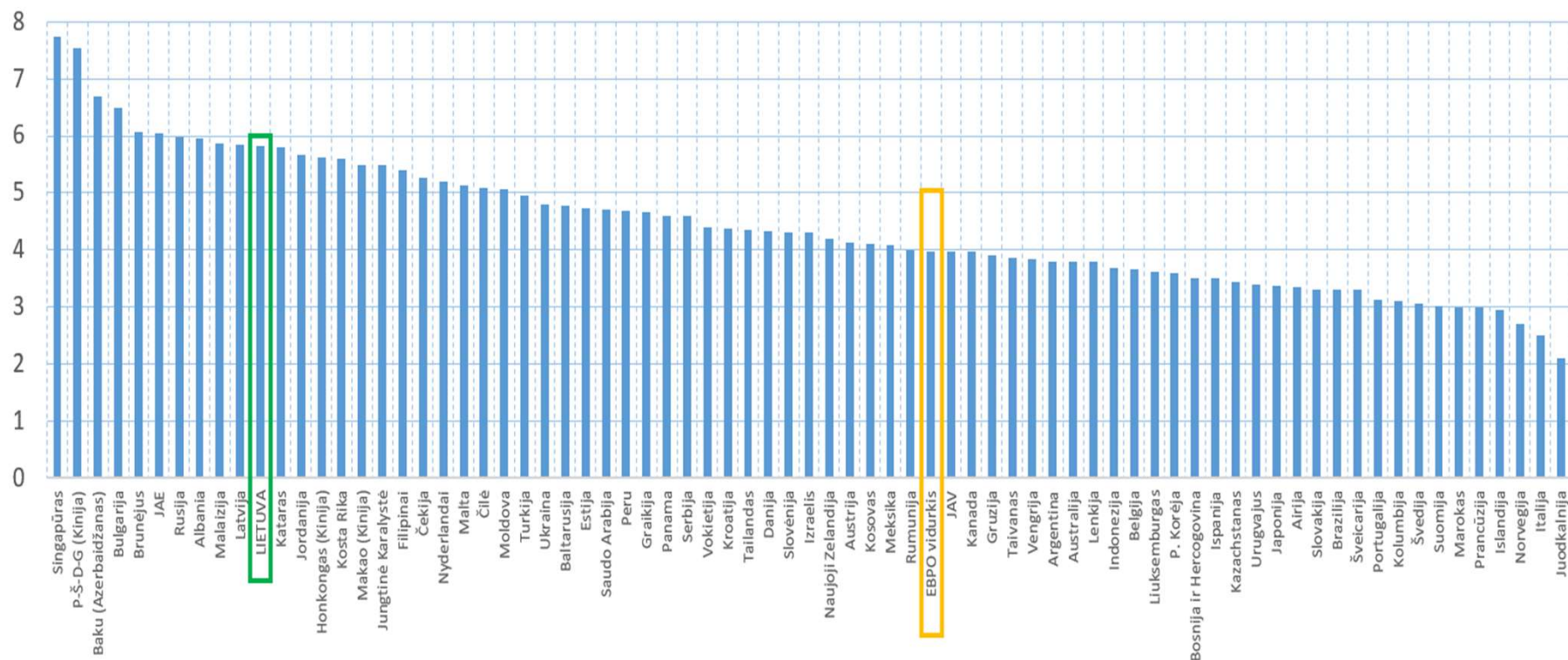
Pastaba: Lietuvoje į kalbos pamokų laiką įskaičiuojamos ir literatūros pamokos

Matematikos pamokoms skirtas laikas



Lietuvoje matematikos pamokoms skiriama vidutiniškai mažiau laiko už EBPO šalių vidurkį

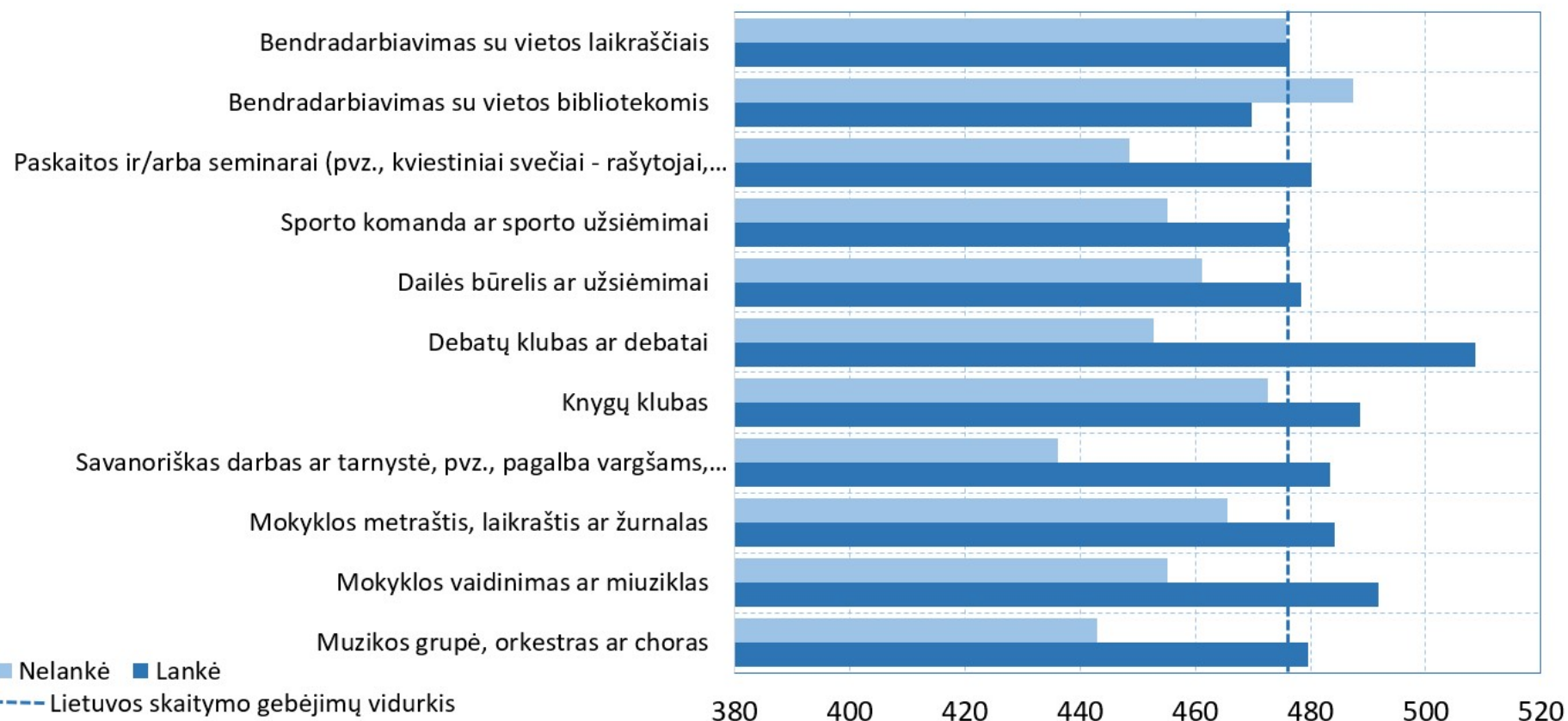
Gamtos mokslų pamokoms skirtas laikas



Lietuvoje gamtos mokslų pamokoms skiriama vidutiniškai daugiau laiko už EBPO šalių vidurkį

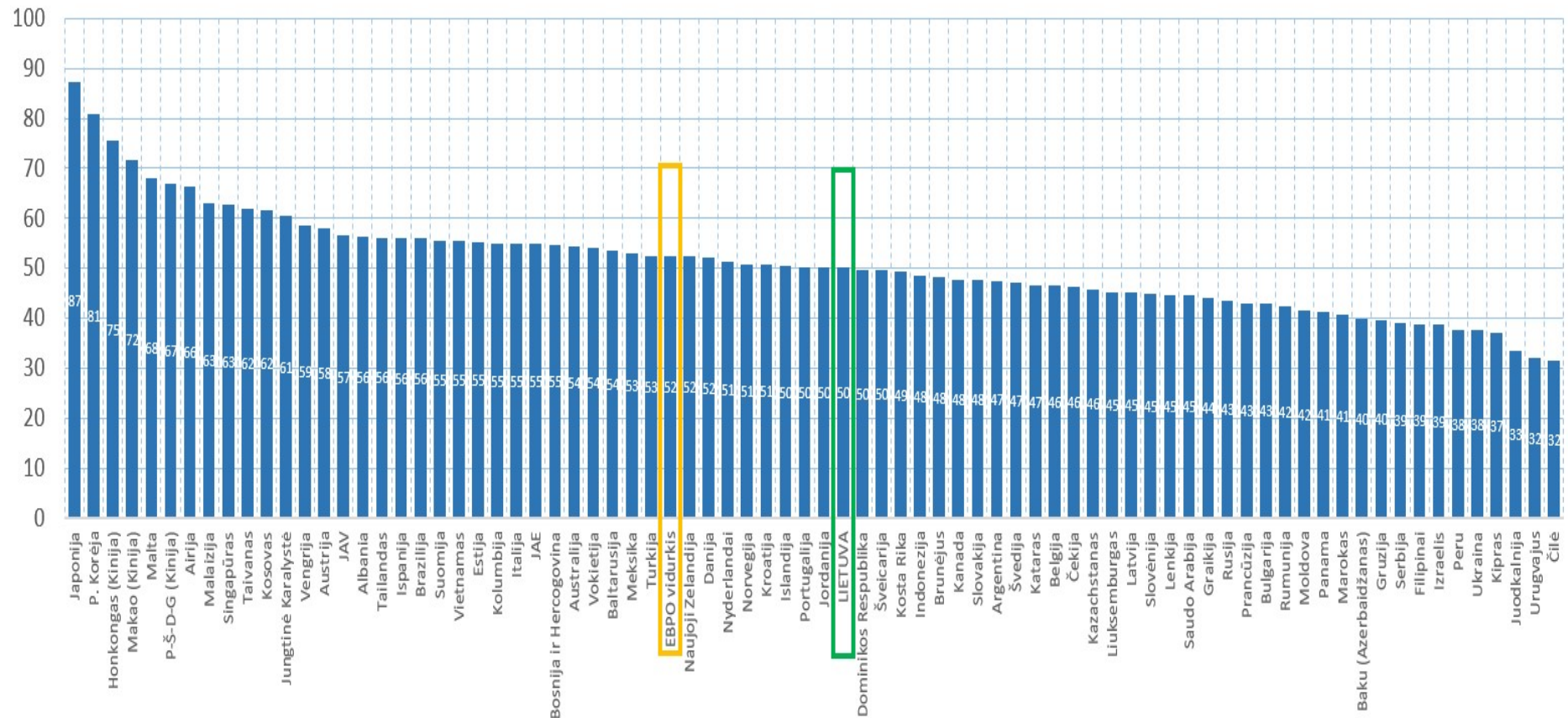
Pastaba: Lietuvoje mokoma atskirų gamtos mokslų dalykų, įskaičiuota biologija, chemija, fizika, tačiau neįskaičiuota geografija

Lietuvos skaitymo gebėjimai ir neformalusis ugdymas



Aukščiausius skaitymo gebėjimus demonstruoja mokiniai, lankantys debatus, teatrą, muzikos būrelius

Mokinių, kurie nė karto nevėlavo į mokyklą per paskutines dvi savaites iki tyrimo, dalis procentais

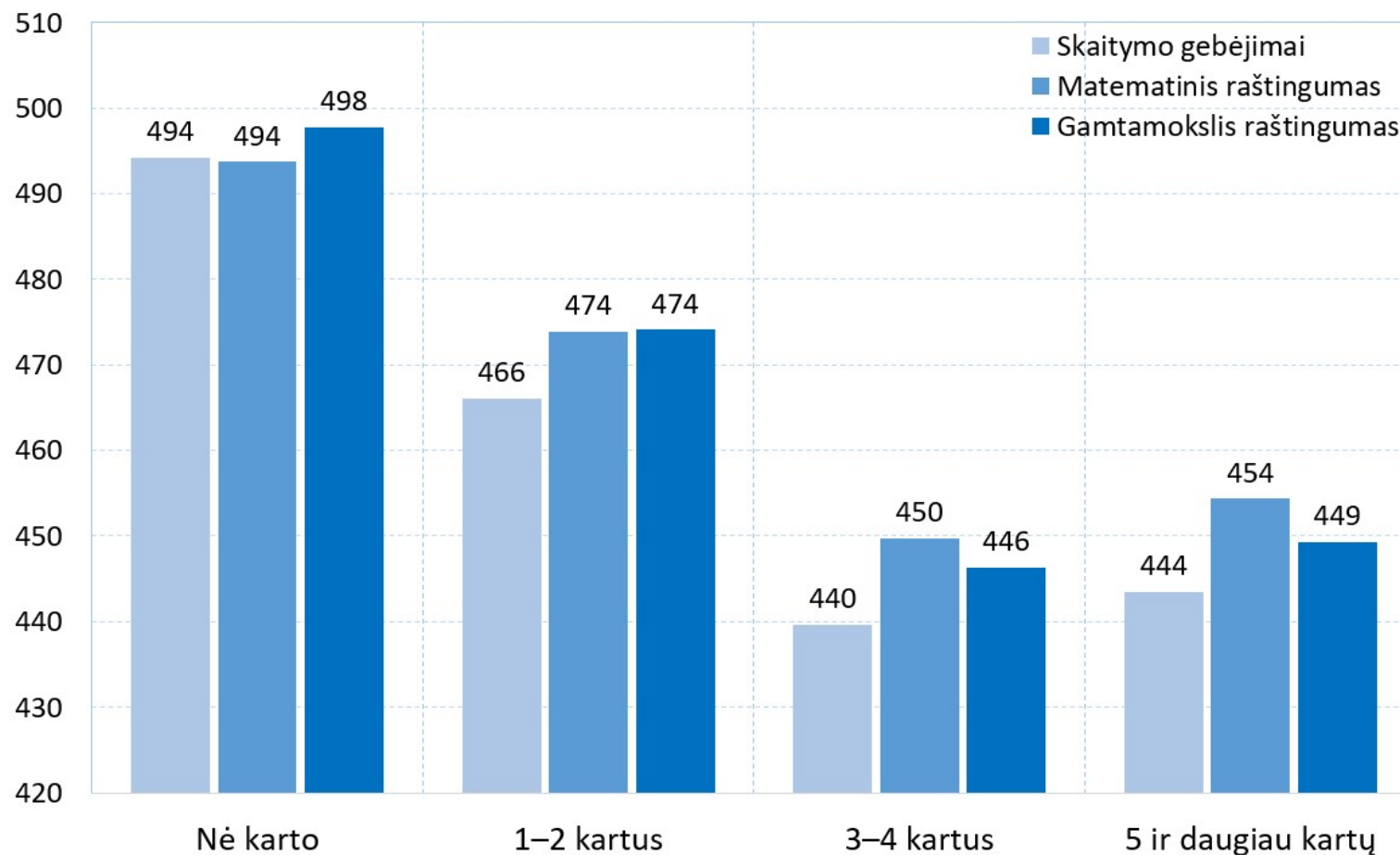


Lietuvoje 50 proc. mokinių nė karto nevėlavo į pamokas per paskutines dvi savaites iki tyrimo
 EBPO vidurkis – 52 proc.

Daugelyje šalių vėlavimas į mokyklą yra gana dažnas reiškinys

Lietuvos rezultatai pagal vėlavimo dažnumą

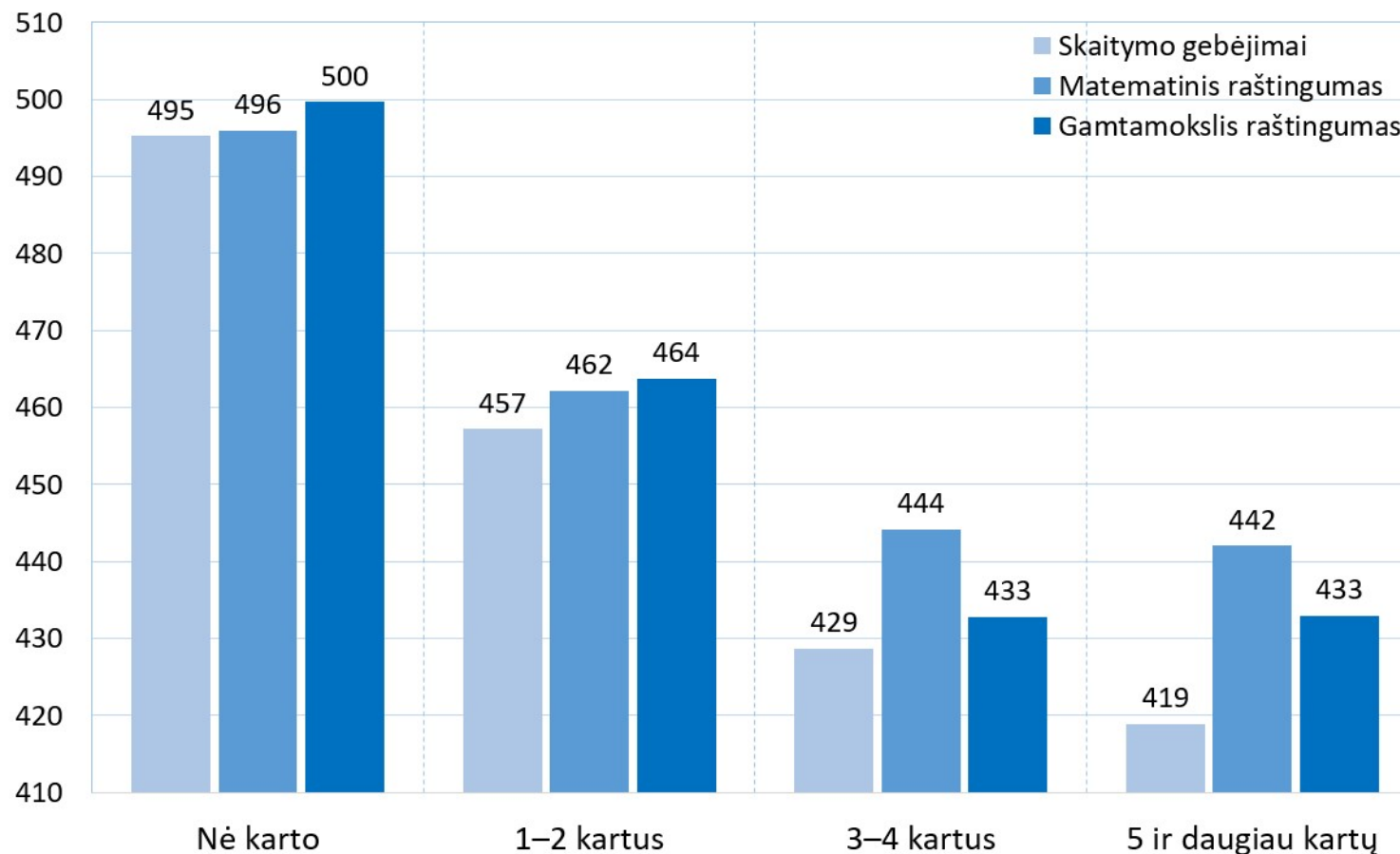
(per dvi savaites iki tyrimo)



Mokinių, kurie į mokyklą vėlavo bent 1 kartą, pasiekimai yra žemesni už Lietuvos vidurkį visose srityse

Vėlavimas į pamokas mažina skaitymo gebėjimų rezultatą **28–54 taškais**, matematinio raštingumo **20–44 taškais**, gamtamokslio raštingumo **24–52 taškais**

Lietuvos rezultatai ir pamokų praleidinėjimas be pateisinamos priežasties (per dvi savaites iki tyrimo)



Mokinių, kurie praleido bent vieną pamoką **be pateisinamos priežasties** per dvi savaites iki tyrimo, pasiekimai žemesni už Lietuvos vidurkį visose srityse

Pamokų praleidinėjimas mažina skaitymo gebėjimų rezultatą **38–76 taškais**, matematinio raštingumo **34–54 taškais**, gamtamokslio raštingumo **36–67 taškais**

Ikimokyklinio ugdymo įstaigos lankymo įtaka Lietuvos rezultatams

Beveik visose šalyse mokiniai, lankę darželį ilgiau nei metus, pasiekia aukštesnių rezultatų nei jų bendraamžiai, jo nelanę

Lietuvoje šis skirtumas siekia **63–109** taškus

Jei nelanę ar lankę trumpiau nei vienerius metus, skaitymo gebėjimų pasiekimai **385** taškai

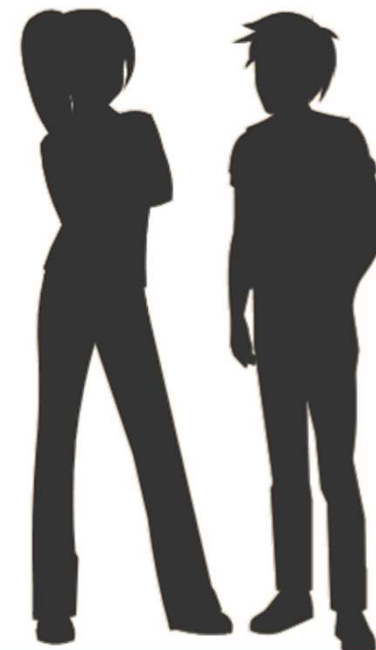
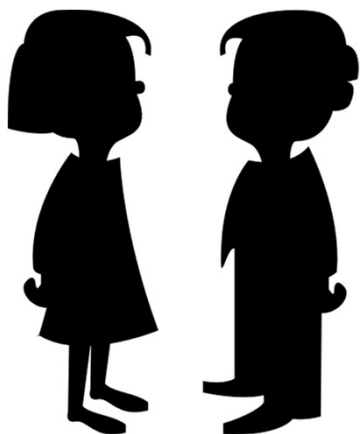
Jei lankę 1–2 metus – 448 taškai

Jei lankę 2–3 metus – 472 taškai

Jei lankę 3–4 metus – 486 taškai

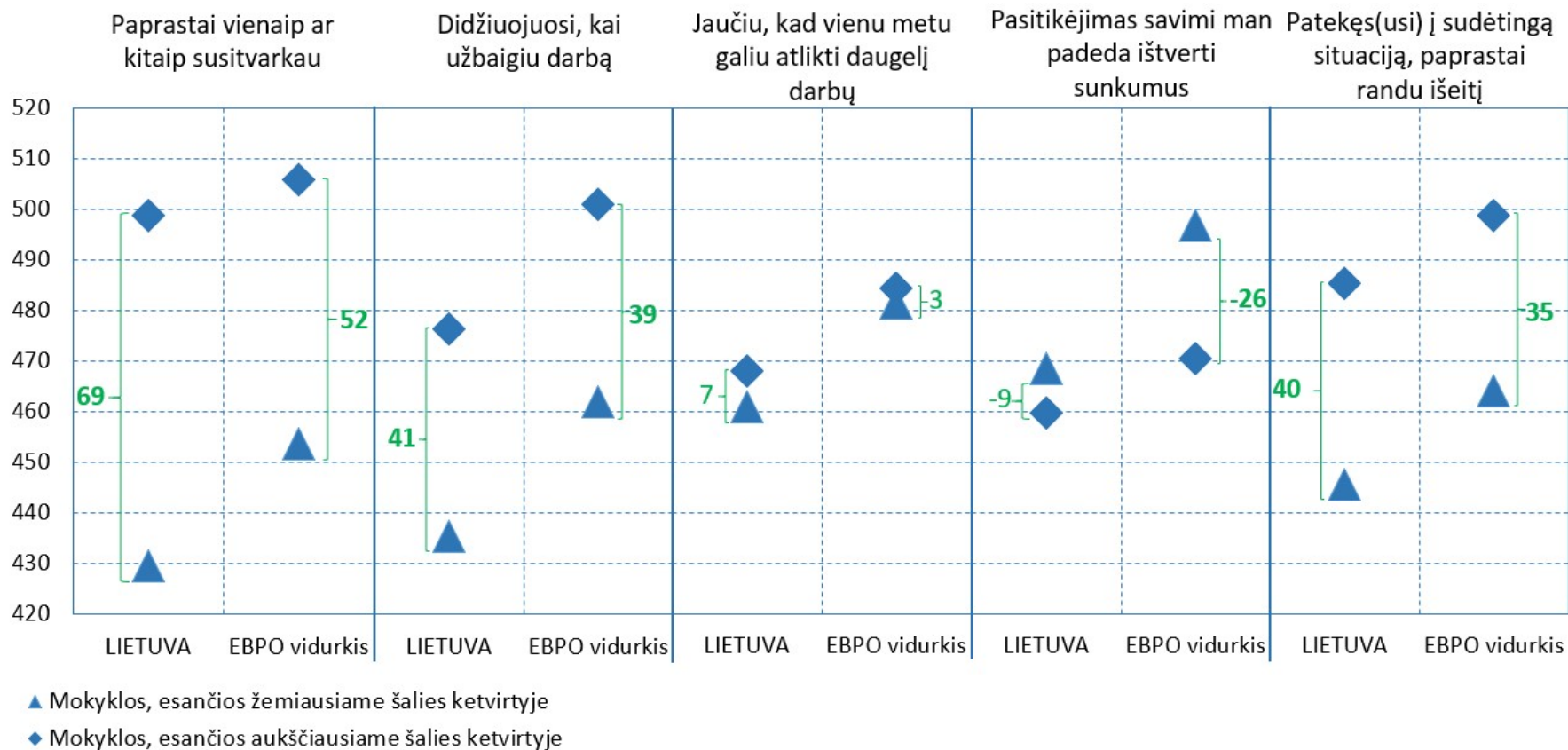
Jei lankę 4–5 metus – **494** taškai

Jei lankę 5–6 metus – 481 taškas



REZULTATAI PAGAL SOCIALINIUS, PSICHOLOGINIUS VEIKSNIUS

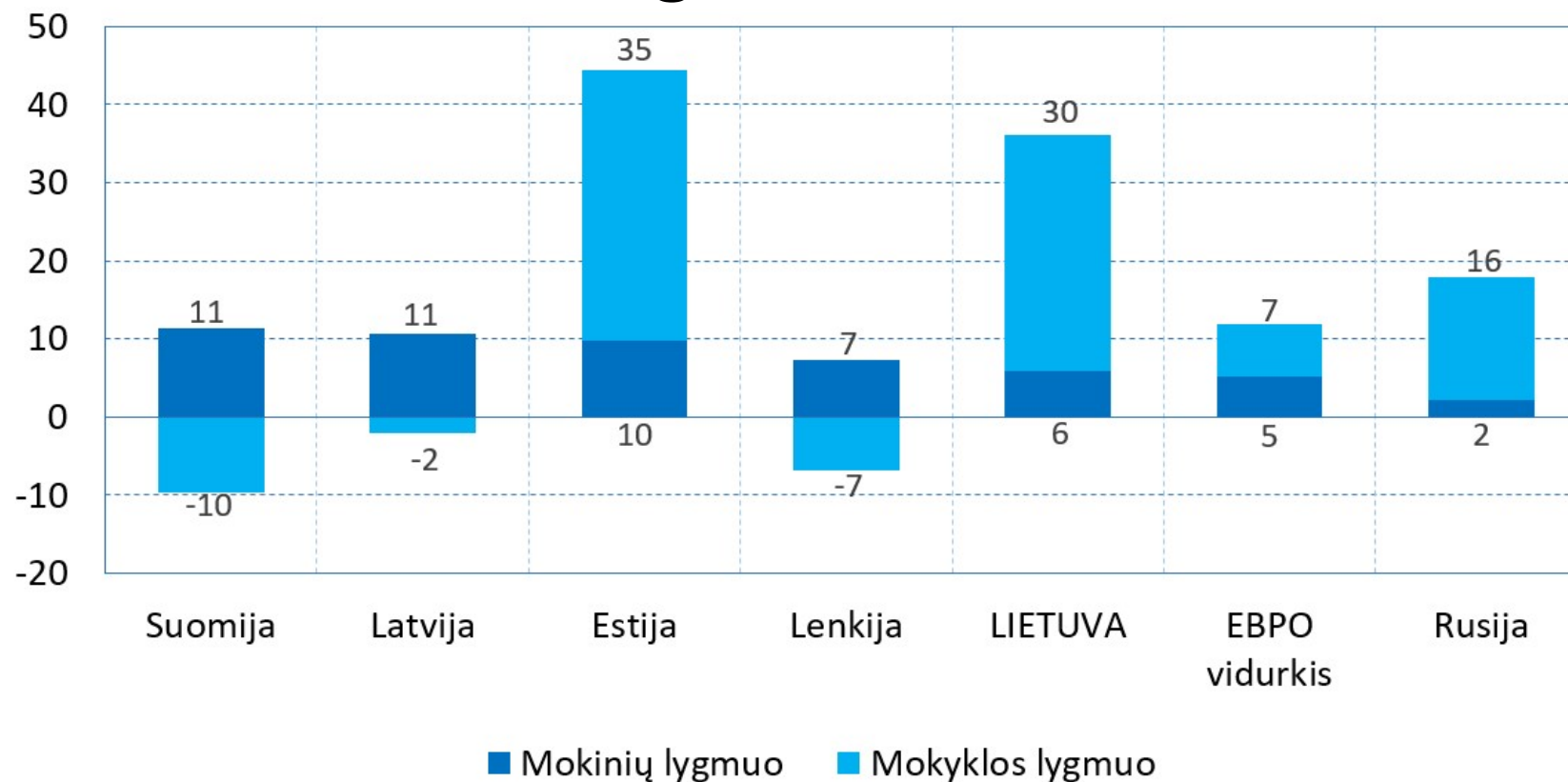
Lietuvos skaitymo gebėjimai ir pasitikėjimas savo galia veikti



Mokyklų, kurių mokiniai pasižymi aukštesniu pasitikėjimu savo galia veikti, rezultatai aukštesni

Teigiamą įtaką turi mokinių didžiavimasis užbaigus darbą, gebėjimas patekus į sudėtingą situaciją rasti išeitį ir vienaip ar kitaip susitvarkyti

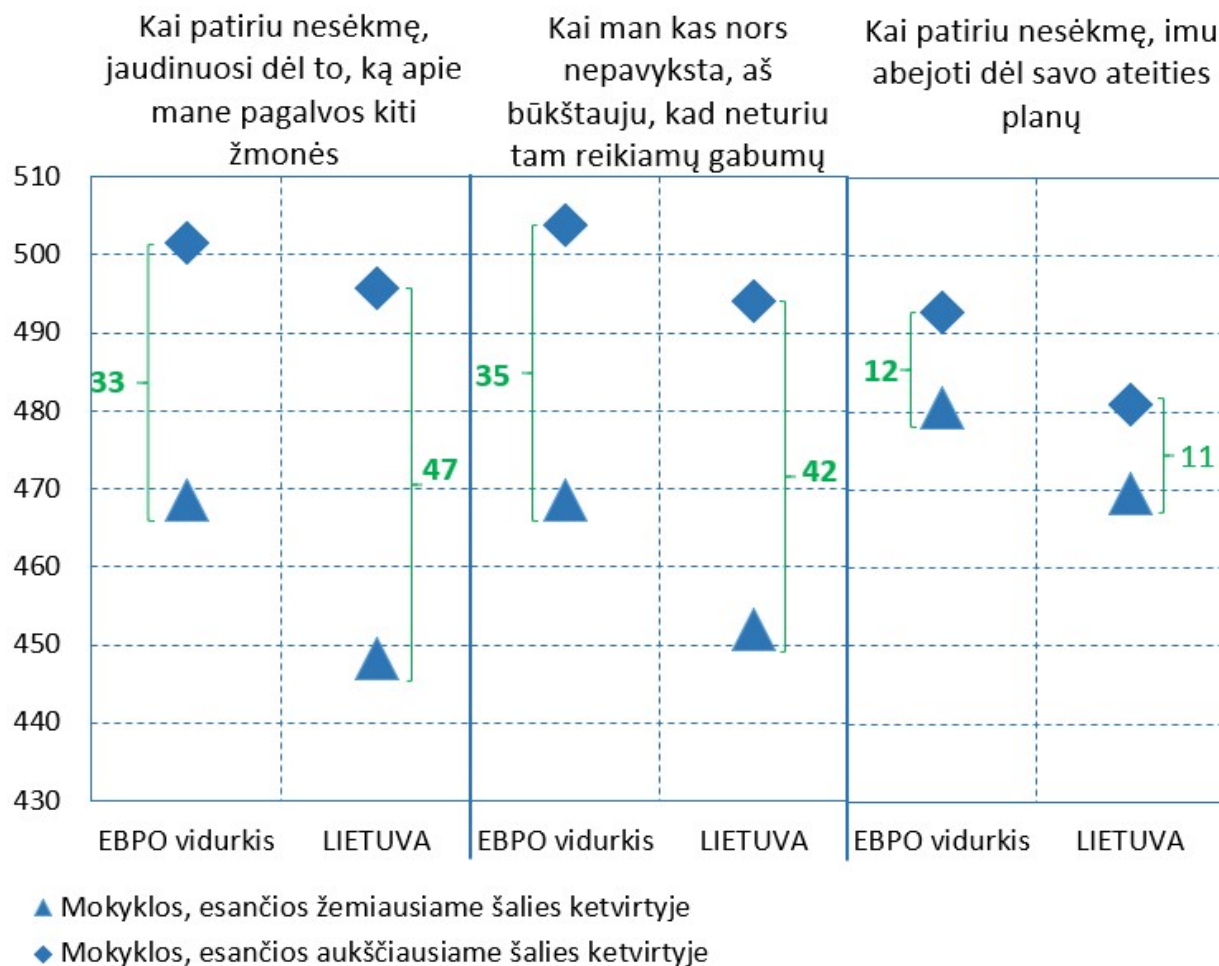
Skaitymo gebėjimai ir mokinių pasitikėjimas savo galia veikti



Lietuvos mokyklos, kurios mokinių pasitikėjimo indeksas išauga 1 vienetu, rezultatas **padidėja 30 taškų**

Mokyklų, kurių mokiniai pasižymi aukštesniu pasitikėjimu savo galia veikti, rezultatai aukštesni

Lietuvos skaitymo gebėjimai ir nesėkmės baimė

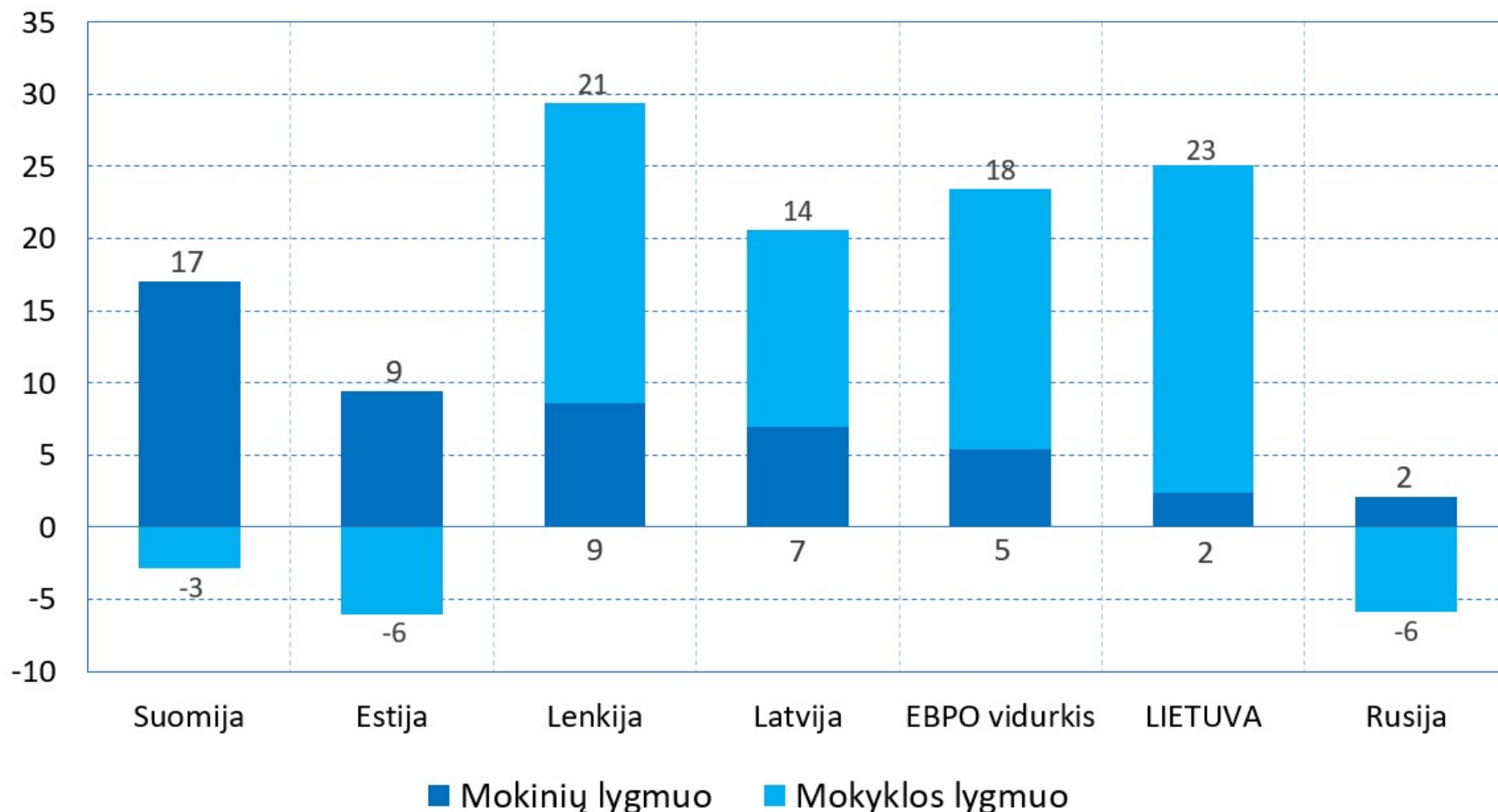


Mokyklų, kurių mokiniai pasižymi mažesne nesėkmės baime, rezultatai aukštesni

Teigiamą įtaką turi mažesnė nesėkmės baimė

Lietuvoje **merginos labiau bijo suklysti**, nors jų skaitymo rezultatai statistiškai reikšmingai aukštesni

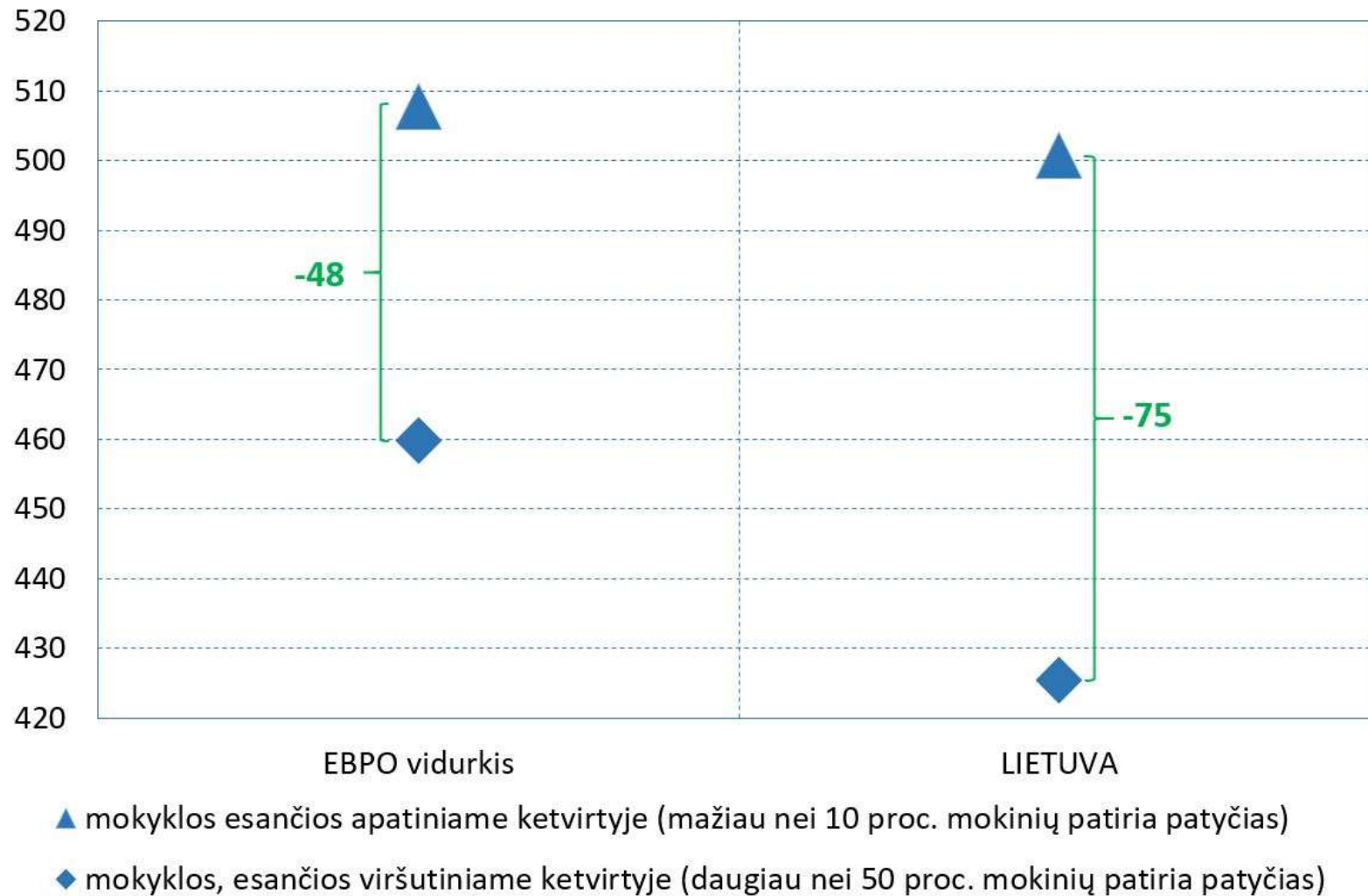
Skaitymo gebėjimų rezultatai ir nesėkmės baimė



Lietuvos mokyklos, kurių mokinių baimė dėl nesėkmių išauga 1 vienetu, rezultatas **padidėja 23 taškais**

Mokyklų, kurių mokiniai pasižymi mažesne baime dėl nesėkmių, rezultatai aukštesni

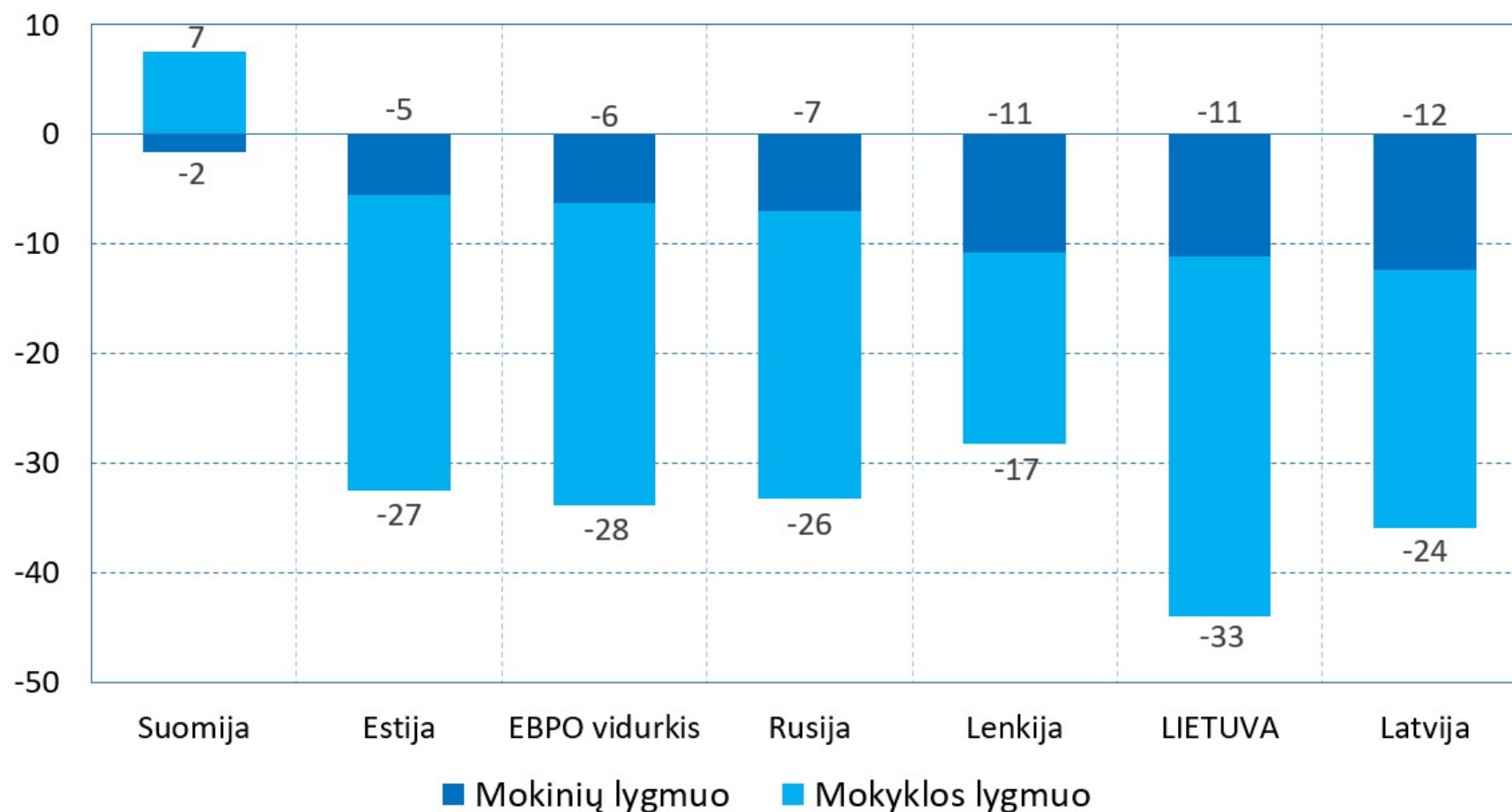
Lietuvos skaitymo gebėjimai ir patyčios



Mokyklų, kurių mokiniai dažniausiai patiria patyčias, rezultatai žemesni

Lietuvos mokyklų, kurių mokiniai dažniausiai patiria patyčias, rezultatai **75 taškais žemesni**

Mokinių skaitymo gebėjimai ir patyčios



Lietuvos mokyklos, kuriose patyčių indeksas išauga 1 vienetu, rezultatas **krenta 33 taškais**
Patyčios stipriai neigiamai veikia pasiekimus

APIBENDRINIMAS IR REKOMENDACIJOS

Preliminarios rekomendacijos (1)

- **Mažinti SEK statuso įtaką mokinių pasiekimams** stiprinant į vaiką orientuotą ugdymą ir gerinant ugdymosi sąlygas per **paramos mokiniui** (pvz., mokinių konsultavimas, pagalba mokantis, papildomos pamokos, socialinė parama, vežiojimas ir kt.) sistemos plėtrą ir tobulinimą
- Mokyklos ir savivaldybių lygmenyse ieškoti veiksmingų būdų mažinti mokinių **atotrūkį mokyklose**, užtikrinti **lygias mokymo(si) galimybes ir prieinamumą, didinti įtrauktį**
- Nukreipti mokyklas paisyti pasiekimų lygmenų, ugdymo procese taikyti **diferencijuotas ir individualizuotas užduotis**, taikyti **veiksmingas mokinių** (ypač vaikinų ir ypač skaitymo ir gamtamokslio raštingumo) **ugdymo strategijas**
- **Mažinti 2 lygmens nepasiekiančių mokinių dalį** skiriant ypač daug dėmesio bendrajam raštingumui, siūlant įtraukių ir patrauklių ugdymosi formų šiems mokiniams, **kurti sąlygas turintiems mokymosi sunkumų ir sėkmingai skleisti gabių vaikų potencialui**

- **Ugdymo turinyje** skirti daugiau dėmesio bendrajam raštingumui orientuojantis ne tik į paprastus, bet ir į sudėtingus ir abstrakčius, vientisus ir mišrius tekstus; sustiprinti skaitymo gebėjimų sritį per visus dalykus, ypač akcentuojant **skirtingus pasiekimų lygmenis**
- Gerinti mokyklų šiuolaikinių ugdymo priemonių ir mokymosi aplinkas, **kompiuterizavimą**, užtikrinti visų klasių mokinių aprūpinimą programine įranga, kompiuterinėmis mokymosi priemonėmis, prieiga prie **interneto**
- **Plėsti** įvairialypę **su skaitymu susijusią praktiką**, bibliotekų, debatų, diskusijų knygų klubų veiklą, įtvirtinant skaitymo būdų įvairovę
- **Į pedagogų rengimą ir kvalifikacijos tobulinimą sistemingai diegti inovatyvius, įtraukius ugdymo metodus ir priemones**, taip pat **stiprinti** ne tik dalykinį, bet dar labiau psichologinį ir metodinį **pasirengimą** veiksmingai dirbti kasdienėje profesinėje veikloje (pvz., klasės dėmesio valdymas, disciplinos palaikymas, individualių poreikių atliepimas, auganti mąstysena, grįžtamasis ryšys)

- Didinti **pasitenkinimo mokykla, mokymusi jausmą, pasitikėjimą savo galiomis veikti**, mokytis **tvarkytis su baime dėl nesėkmių**, auginti **vidinę motyvaciją**
- Taikyti tikslingas priemones, nukreiptas **mažinti vėlavimo į pamokas ir pamokų praleidimą be pateisinamos priežasties**
- Stiprinti **ugdymo kokybę pamokoje**
- Didinti **ankstyvojo ugdymo prieinamumą**
- Skleisti **gerąsias ugdymo proceso praktikas**

Daugiau informacijos apie EBPO PISA tyrimą galite rasti:

<http://www.oecd.org/pisa>

<http://www.smm.lt/web/lt/teisesaktai/tyrimai-ir-analizes/tarptautiniai-tyrimai>

<http://www.nsa.smm.lt> >> Veiklos sritys >> Mokinių pasiekimų tyrimai >> Tarptautiniai tyrimai >> PISA

EBPO PISA 2018: REZULTATAI IR TENDENCIJOS

dr. Rita Dukynaitė

EBPO PISA valdybos narė

dr. Natalija Valavičienė

Tyrimo koordinatorė Lietuvoje

2019-12-03

Dėkojame Astai Buinevičiūtei, Mindaugui Stundžai ir Gretai Baliutavičiūtei

Tyrimą Lietuvoje vykdo LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Nacionalinė švietimo agentūra



ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA



NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA